

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

Vol. XLVIII

Price 10c.

TREČIADIENIS, WEDNESDAY, RUGPIJTIS, AUGUST 12, 1964

Kaina 10 centų

Nr. 189

Jau žinau, kad jis nėra popierinis tigras

Vatikano dienraštis palietė pietryčių Azijos problemą

ROMA. — Rugpjūčio 7 dienos Vatikano dienraštis „L'Osservatore Romano“ pirmame puslapyje įsidėjo straipsnį apie iškylų pavojų taikai.

„Iš tolimųjų pietryčių Azijos pakraščio — rašo Vatikano dienraštis — ateina liūdnos žinios apie karines operacijas, kurios išaukė Jungtinių Amerikos Valstybių reakciją. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba susirinko nepaprastam posėdžiui svarstyti susidariusią padėtį. Lygiai posėdžiauja Pietryčių Azijos Sąjungos organizacijos (Seato) ir Šiaurės Atlanto Sąjungos (Nato) vadovybės...“

Sunku šiandien pasakyti prie

Trumpai iš visur

— Keturi čekai ir du lenkai nori gauti politinio prieglobsčio Stockholme, Švedijoje. Čekai paspruko iš vienuolikos asmenų grupės, važiuojusios rytų Vokietijos geležiniu laivu praėjusios savaitės gale. Du lenkai pabėgo iš Lenkijos laivo „Batory“, kai jis įplaukė į Helsinkį praėjusią savaitę.

— Sovietų Rusijos komunistų partija kviečia komunistų partijų suvažiavimą Maskvoje š. m. gruodžio 15 dieną. Jau pakviesta 25 užsienio komunistų partijos ir konferencija. Tai pasirodymas komunistų partijų suvažiavimui, kuris numatomas sekančių metų vasarą.

— Kinijos komunistų vadai Sovietų Rusijos diktatorių Chruščiovą pavadino „didžiausiu dabartinio meto revizionistu“, „di deliu sąmokslininku, karjeristą ir veidmainiu.“

— Britanijos ir Bulgarijos sutartis. Bulgarija ir Britanija pasirašė naują prekybos sutartį. Britai pristatys Bulgarijai mašinerijos plastikai gaminti. Sutarties objektas yra vienuolika milijonų 200 tūkstančių dolerių.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 12 d.: šv. Klara, Laimutė.
Rugpjūčio 13 d.: šv. Jonas Berch, šv. Hipolitas ir Kasijanas, Ivė.

O R A S

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — apie 70 laipsnių: rytoj — giedra, vėsu.

Saulė teka 5:55, leidžias 7:56.

kokių žygių tai gali privesti, tačiau visus neramina nežinoma ateitis. Trečiadienio bendroje audienčioje Šventasis Tėvas Paulius VI-sis, kartu su tūkstančiais maldininkų, meldėsi už pasaulio taiką, kad dieviškoji Apvaizda pašalintų visus pavojus ir suteiktų šviesos tautų vadams. Visi turime prisiminti ir pagalvoti, kad jėga yra pavojingas patarėjas tautinių santykių sprendime...

Pasaulyje nieko nėra brangesnio, kaip žmogaus gyvybė, asmenų kilnybė ir jo kūrybinės galios...

O kokius pavojus atneštų ka-

DĖL KATINO NUSKRIAUDĖ KOLCHOZO MELŽEJĄ

VILNIUS. — Pavergtoje Lietuvoj vasaromis vyksta įvykiai, panašūs į fejtonus. Jei spręsti iš „Tiesos“ (Nr. 17., liepos 25) pykčio, kai kurie juokingi įvykiai šių dienų Lietuvoje lengvai pavirsta į karčių tikrovę.

Pasirodo, vieno kolchozo melžėjų Onutė atsekė katinas. Katinas pastebėjęs kolchozo pirminkas užsipoilė melžėją, nes, girdi, katinas galįs papiauti kolchozo karvę. Kitą dieną melžėja buvo iškviesta iš kolchozo valdybos posėdį. Valdybos nariai priėmė nutarimą: „Už katino atsidėmą ir fermą nutraukti melžėjai Onai P. penkis (5) darbdienius.“ Taigi, melžėja nusiskriausta dėl nieko, gi valdybos nariai su pirminku gavo tokį partinio dienraščio patarimą: negalima kur reikia ir kur nereikia savo teisėmis kaip vėžu mosuoti.

Naujausios žinios

— Popiežius Paulius VI-sis vakar iš vasarvietės Castelgandolfo, Italijoje, nuskrido helikopteriu į Orvietą, norėdamas ypatingai atžymėti septynių šimtų metų sukaktį nuo Dievo Kūno šventės įvedimo visame katalikų pasaulyje. Jis skrido 70 mylių iš Castelgandolfo į Orvietą ir ten atšaukė mišias ir pasakė kalbą. Iš Orvietos grįžo į Castelgandolfą.

Orvietė prieš 70 metų bule „Transiturus“ buvo įvesta Dievo Kūno šventė visame pasaulyje.

— Senatas vakar priėmė ir pasiuntė prezidentui Johnsonui įstatymo projektą, skiriantį 947

CASTELGANDOLFAS, Italija. — Šventasis Tėvas Paulius VI-sis užvakar paskelbė (apie tai vakar mūsų dienraštis pranešė) naują encikliką „Ecclesiam Suam“ (Savo Bažnyčia) ir turi rugpjūčio 6 dienos datą — Kristaus Atsimainymo šventę. Jos turinys, pagal popiežiaus Pauliaus VI-ojo paaiškinimą, nėra grynai dogmatinis-doktrininis, bet labiau pastoracinis-moralinis.

Šventasis Tėvas šioje enciklikoje nori pasidalinti su visais savo mintimis ir rūpesčiais apie tai, kapi turi elgtis Bažnyčia šiandien, kad liktų iš

tikima savo pasauliui ir kaip geriau galėtų atlikti jai Kristaus pavestą misiją. Todėl enciklikoje šventasis Tėvas kalba apie Bažnyčios metodologiją, kurią ji turi sekti, norėdama įvykdyti Kristaus valią. Todėl — sakė šventasis Tėvas — mes galime šią encikliką užvardinti: „Bažnyčios kelias!“ Ir Popiežius nurodo čia tris kelius: pirmasis — dvasinis, žvelgiantis į sąžinę, kurią Bažnyčia turi ugdyti ir pašvęsti. Antrasis — moralinis kelias, liečiantis asketinį, praktinį ir kanonišką atsinaujinimą, kurio reikia Bažnyčiai, kad ji atitiktų sąžinės reikalavimus ir galėtų būti tyra, šventa, tvirta ir autentiška. Ir trečiasis kelias — apšaltavimo kelias, kurį šventasis Tėvas vadina šių laikų terminais — dialogu, kuris yra reikalingas šių laikų Bažnyčios tarnyboje. Taigi šie trys keliai ir sudaro tris enciklikos dalis.

Nors enciklika ir nenori tiesiog nagrinėti svarbių ir aktualių dabarties klausimų, kuriuos svarsto visuotinio Bažnyčios susirinkimo tėvai, vis dėl to čia yra minima ir taikos problemos, ir krikščioniškojo gy-

Pradėjo veikti didžiulė Ispanijos užtvanka

MADRIDAS, Ispanija. — Daugiau kaip po dvejų metų užtvankinimo ir užslopintų gaudų apie skandalą, Ispanijos didžiausia hidroelektrinė užtvanka pradėjo veikti.

Šis projektas vadinamas Mequinenza užtvanka, kuri užtvankina Ebros upės vandenį netoli pasienio tarp Aragono ir Katalonijos šiaurės rytų regionuose. Spauda rugpjūčio 5 dieną pranešė, kad 71 mylios ilgio baseinas jau užtvindytas.

President Makarios

Kipro prezidento Makariaus vyriausybė ketina prašyti Sovietų Rusijos lėktuvų eskadrilę, kurie stovėtų Kipre ir atkirstų Turkijos lėktuvų užpuolimus. (UPI)

— Pakistanas ir raudonoji Kinija padažnins lėktuvų skridimus savaitėje iki dviejų kartų, pradedant rugsėjo 13 dieną. Lėktuvų tarnyba tarp abiejų kraštų pradėta praėjusio balandžio 30 d.

— JAV Gynybos departamentas vakar pranešė, kad raudonoji Kinija pasiuntė spausmininkų kovos lėktuvų į šiaurinę Vietnamą. Kiniečiai komunistai pasiuntė į šiaurinę Vietnamą 10-15 spausmininkų kovos lėktuvų.

— Šiaurės Vietnamo komunistai amerikietį lt. pilotą Everettą Alvarezą vakar parodė Hon Gai miesto gatvėse. Jo lėktuvą vietnamiečiai komunistai numušė rugpjūčio 5 dieną. Lt. Alvarezas pateko komunistų vietnamiečių nelaisvėn.

— Visas pasaulis su didžia atida sekė dramą, kuri vyko Champagnolės kasykloje, Prancūzijoje. Keturiolika darbin-

Kokie klausimai liečiami naujoje enciklikoje?

venimo santykiai su ekonominiais klausimais ir Bažnyčios ryšys su kitomis krikščionių bendruomenėmis, o ypatingai Bažnyčios santykis su pasauliu ir su netikinčiais.

Sventasis Tėvas Paulius VI-sis reiškia viltį, kad ši enciklika, šis ganytojinis jo žodis, bus sutiktas palankiai visų krikščionių ir gal pasieks net stovinius už Bažnyčios, kuriuos jo meilė lygiai apima.

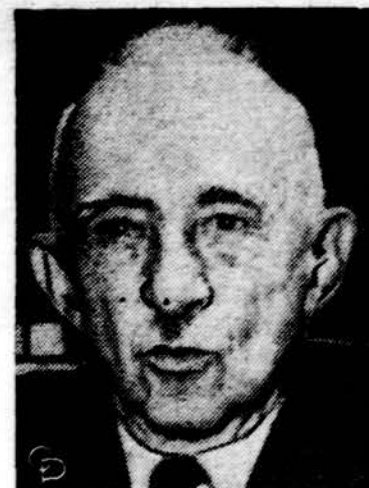
VATIKANAS. — Čia pateikiame svarbesnes popiežiaus Pauliaus VI-ojo enciklikos „Ecclesiam Suam“ mintis:

Pasaulio taika. — Mes pasirušę įsikurti, kur tik bus galimybė, norėdami pagelbėti nesutariantiems rasti garbingą ir brolišką nesutarimų išsprendimą.

Romos katalikų Bažnyčios diskusijos su nekrikščionių religijoms. — Mes norime jungtis su jais ugdati ir ginant tikėjimo laisvės bendrus idealus, žmonišką broliškumą, gerą kultūrą, socialinį gerį ir civilinę tvarką...

5,000 maldininkų iš Varšuvos į Čenstokavą

VARŠUVA. — Rugpjūčio 6 d. rytą 5,000 maldininkų išvyko pėsti dviejų šimtų dvidešimties kilometrų kelionei iš Varšuvos į Čenstokavą, norėdami pagarbinti Lenkijos karalienę Mariją jos Dangun Žengimo šventėje rugpjūčio 15 dieną. Išleisdamas į kelionę maldininkus, Varšuvos kardinolas Wyszyński savo kalboje trumpai palietė sąžinės laisvės ir Dievo kulto problemas ir pranešė, kad jis yra pakvietęs į Čenstokavą atvykti Vienos kardinolą Pranciškų Koenigą, bet dar iki šiol kardinolas negavo Lenkijos įvažiavimo vizos. Tai sutrukdė kardinolui Koenigui aplankyti Varšuvą, Breslavą ir Danzigą, kaip buvo numatyta kelionės plane.

Premier Ismet Inonu

Turkijos premjeras Ismet Inonu pareiškė, jog ji nebebombarduos Kipro, jei Graikai kipriečiai savo karines jėgas ištrauks iš pozicijų, supančių turkų miestelius kaimus. (UPI)

ANKARA, Turkija. — Kipro vyriausybė vakar apkaltino turkus kipriečius, kad jie sulaužė karines paliaubas. Turkijos žvalgybiniai lėktuvai skraidė virš Kipro, norėdami sužinoti, ar turkų kipriečių neskriaudžia graikai kipriečiai.

Turkų premjeras Ismet Inonu vakar pasiūlė Graikijos ministeriui George Papandreou su daryti naują Kipro sutartį. Graikija, Turkija ir Kipras turėtų susitikti Šveicarijoje salos krizei išspręsti. Per mėnesį Kipro kri-

Graikijos atstovas Dimitri Bitsios (kairėje) ir Turkijos atstovas Orhan Eralp Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos posėdyje, kur buvo bandoma išspręsti Kipro krizę. (UPI)

Mes pasirušę svarstyti šiuos bendrus idealus.

Ateizmas ir komunizmas. — Tai yra rimčiausia mūsų laikų problema... (įvairios priežastys) verčia mus... pasmerkti ideologines sistemas, kurios paneigia Dievą ir persekioja Bažnyčią, sistemas, kurios dažnai siejamos su ekonominiais ir politiniais režimais, tarp kurių ateistinis komunizmas yra vyraujantis.

Krikščionių vienybė. — Mes pabrėžiame, kad turime daug bendrų dalykų, kurie mus jungia... bet mes turime pridėti, kad ne mūsų galioje daryti kompromisus su tikėjimo integralumu.

Popiežiaus primatas. — Mums skaudu, kad daugelis atsiskyrusių brolių žvelgia į Mus, kaip į kokią kliūtį... Be popiežiaus katalikų Bažnyčia nebūtų katalikiška.

Bažnyčios reforma. — Siekiant dvasinės ir moralinės tobulybės... Bažnyčia negali būti nepalėsta ar būti indeferentiška, kas vyksta pasaulyje.

Reforma negali liesti esminės Bažnyčios sąvokos ar jos pagrindinės struktūros.

Dialogas su moderniu pasauliu. — Bažnyčia turi dialogą su pasauliu, kuriame ji egzistuoja ir veikia... Mes viliamės, kad jos (ateistinės ideologinės sistemos, kaip pvz. komunizmas) vieną dieną turės daugiau pozityvų (teigiamą) dialogą su Bažnyčia, negu dabartinį, dėl kurio dabar tenka apgailestauti ir liūdėti.

Minint Lenkijos komunistinio režimo sukaktį

VARŠUVA. — Minint dvidešimties metines nuo Lenkijos komunistinio režimo įsigalėjimo, buvo apdovanoti valstybiniais ordenais ir keletas katalikų kunigų bei grupė įžymių katalikų veikėjų už „didelių nuopelnus“ Lenkijos atstatyme. Jų tarpe minimi abu katalikų atstovai seime Lubinski ir Stoma, komunistams ištikimais katalikų organizacijos Pax primininkas Piasiecki ir keli katalikų kunigai, dalyvaujantys tame sąjūdyje.

Protestantų, anglikonų ir pravoslavų bažnyčių pasitarimai

TUTZING, Vokietija. — Praeitą savaitę Tutzing, prie Starnbergo ežero pasibaigė protestantų, anglikonų ir pravoslavų bažnyčių visuotinės tarybos konferencija, kurioje buvo svarstoma tikėjimo laisvės klausimai ir praktiško bendradarbiavimo su Romos katalikų Bažnyčia formos. Hannoverio evangelikų vyskupas dr. Hans Lilje specialioje spaudos konferencijoje pareiškė, kad galutinis krikščionių bažnyčių tarpkonfesišnių santykių nustatymas priklauso daug nuo Vatikano visuotinio katalikų Bažnyčios Susirinkimo trečiosios sesijos darbų ir nutarimų.

— Prezidentui Segni susirgus, dabar Italijos prezidento pareigas eina Senato pirmininkas Cesare Merzagore.

„Šiandien — kalbėjo šventasis Tėvas — nebėra vietos pasaulyje ir egoistiniam kapitalizmui, kuris dar praeito šimtmečio metodais tvarkytų darbininkų ir darbdavių klausimus. Bažnyčia, kaip visų Matina ir Mokytaja, reikalauja teisingo ir harmoniško socialinių principų taikymo gyvenime be revoliucijos ar staigių persilaužimų, bet palaipsniui einant prie teisingo visų klausimų sprendimo“...

Prieš moterų emancipaciją. Vienas Šveicarijos fabrikininkas nutarė nebeprimti į darbą moterų. Pagrindas: kai moterys negražios, vyrai nenori su jomis dirbti, o kai gražios, tai negali

Reforma negali liesti esminės Bažnyčios sąvokos ar jos pagrindinės struktūros.

Dialogas su moderniu pasauliu. — Bažnyčia turi dialogą su pasauliu, kuriame ji egzistuoja ir veikia... Mes viliamės, kad jos (ateistinės ideologinės sistemos, kaip pvz. komunizmas) vieną dieną turės daugiau pozityvų (teigiamą) dialogą su Bažnyčia, negu dabartinį, dėl kurio dabar tenka apgailestauti ir liūdėti.

Minint Lenkijos komunistinio režimo sukaktį

VARŠUVA. — Minint dvidešimties metines nuo Lenkijos komunistinio režimo įsigalėjimo, buvo apdovanoti valstybiniais ordenais ir keletas katalikų kunigų bei grupė įžymių katalikų veikėjų už „didelių nuopelnus“ Lenkijos atstatyme. Jų tarpe minimi abu katalikų atstovai seime Lubinski ir Stoma, komunistams ištikimais katalikų organizacijos Pax primininkas Piasiecki ir keli katalikų kunigai, dalyvaujantys tame sąjūdyje.

Naujas Turkijos premjero siūlymas

zė gali būti išspręsta, — pasakė Inonu.

Turkija ir toliau bombarduos Kiprą, jei graikai kipriečiai puls turkų kaimus - miestelius šioje Viduržemio saloje.

Premier George Papandreou

Graikijos premjeras George Papandreou ragina Kipro prezidentą Makarijų bendradarbiauti su Jungtinių Tautų kariniais daliniais Kipro saloje. (UPI)

Socialiniai, ekonominiai reikalai ir Bažnyčia

CASTELGANDOLFAS, Italija. — Šventasis Tėvas Paulius VI-sis specialioje audienčioje priėmė rugpjūčio 6 d. Pistoia miesto Prekybos Rūmų atstovus ir tarė jiems žodį apie Bažnyčios socialinį-ekonominį mokslą. Savaiame aišku, katalikų Bažnyčia neduoda smulkių nurodymų kaip dabartiniais laikais išvengti ekonominių sunkumų, bet moko pagrindinių dėsnių ir principų, kurių reikia laikytis sprendžiant apie ekonominius ir socialinius žmonių santykius.

„Šiandien — kalbėjo šventasis Tėvas — nebėra vietos pasaulyje ir egoistiniam kapitalizmui, kuris dar praeito šimtmečio metodais tvarkytų darbininkų ir darbdavių klausimus. Bažnyčia, kaip visų Matina ir Mokytaja, reikalauja teisingo ir harmoniško socialinių principų taikymo gyvenime be revoliucijos ar staigių persilaužimų, bet palaipsniui einant prie teisingo visų klausimų sprendimo“...

Prieš moterų emancipaciją. Vienas Šveicarijos fabrikininkas nutarė nebeprimti į darbą moterų. Pagrindas: kai moterys negražios, vyrai nenori su jomis dirbti, o kai gražios, tai negali

Redaguoja: REDAKCINIS KOLEKTYVAS.
Medžiaga siūsti: S. P. Neda, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632

DOMUTĖS NETEKUS

Clevelande po sunkios vėžio ligos palaidota visai skautiškai šeimai gerai žinoma vyr. skautininkė, medicinos dr. Dominika Kesliūnaitė.

Su skautybe ji susipažino Rusijoje ir 1921 m. grįžus Lietuvon visą savo jaunatvišką energiją, visą atliekamą nuo medicinos studijų, vėliau nuo daktarės pareigų laiką, pašventė skautiškos idėjos plėtojei. Skautiškų vienetų steigėja, stovyklų, konferencijų dalyvė, vadovė laikraščio organizatorė, skautiškos spaudos bendradarbių ir t. t. Visur kūrybinga, nepamainoma, labai daug pasidarė būsiai Lietuvoje akademikiams ir visai Sesiarijai; o taip pat tremtyje — Hanau tautos organizatorė, PLSS tarybos narė, vyr. skautininkės pav. ir 1952-1954 m. vyriausioji skautininkė.

Skautybė buvo neatskiriama jos gyvenimo dalis. Ji skautybei atidavė savo gražiausias gyvenimo dienas, jos idėjomis gyveno.

Nepaprastai pareiginga, pavyzdinga, švytinti savo asmeniniam gyvenimui. Visada taktiška, rami, šaltai ir teisingai sprendžianti visus reikalus.

Studijuojant kurį laiką teko pas ją gyventi. Jos erdvus kambarys nuolat buvo pilnas skautiškų. Domutės asmuo jas traukte traukė.

Skautės apie ją būrėsi ir tremtyje. Ji buvo visoms ją pažinojusioms sesėms autoritetas.

Seseriška, kiekvienu reikalu visoms prieinama, nors kaip daktarė ir labai užimta. Kaip

gydytoja ji ne vieną mūsų iš mirties nagų išgelbėjusi.

Praeitą rudenį iš jos, jau sergančios, gavau laišką ir adresą labai pagalbos reikalingos, tik grįžusios iš Sibiro sesės. O vėliau, žiemą ją aplankius, jos pirmieji žodžiai: "Turiu geros medžiagos Lietuvos sesėms, tik nėra jau jėgų... Išsiųskite!"

Sesė Domutė ir ligoje švitėjo. Teko laimėti su ja paskutines Kūčias valgyti. Jos mintys ir horizontai buvo dar tokie platus...

Aplankius ją pavasarį, buvo jau silpnutė. Tada rašiau nuo jos gal paskutinius laiškus idėjų sesėms Lietuvon. Savo būtimi Domutė nesiskundė, o atvirkščiai pridavė sesėms gyvenimo vilties, nors buvo tokia silpnutė, kad bediktudoma užsūdo.

Tik jos gyvenimo draugės Stefutės Radzevičiūtės nepaprastai seseriška, tiesiog motiniška priežiūra jos gyvenimo dienas prailgino. O vietos skautininkės, daktarų šeimos ir kt. prieteliai visokiais būdais stengėsi: likusias gyvenimo dienas praskaidrinti.

Skautybės simbolis — kaklaraištis — įdėtas į jos karstą. Mes visos, kurios dar ji nesiojame, geriausiai pagerbsime velionę besistengdamos sekti jos pavyzdžiu, kad ir mūsų pirmoji mintis būtų apie kitus, kad kuo tauresnėmis vadovėmis, kuo geresnėmis skautėmis būti pajūgtume.

Išsikis ramybėje, neužmirštama, taurioji sesė, Domutė!

B. Kodatienė

AKADEMINIO SKAUTŲ
SAJŪDŽIO
VASAROS STOVYKLA

Akademikų skautų stovykla šiais metais vyks rugpjūčio 24-30 dienomis Tuxedo, N. Y., apie 30 mylių už New Yorko, gražioje Palisades parko kalnuose. Tikimasi, kad ši stovykla bus ypatingai gausi, nes daug jaunimo suvažiuos į Pasaulinę parodą vykstančių Lietuvių dieną rugpjūčio 23, o po to vyks į stovyklą. Stovyklos programos vedėjų pakviestas senj. Algis Gledas iš Worcesterio, Mass. Kiti stovyklos pareigūnai dar nepaskirti. Registraciją veda f. n. Laima Šileikytė 86-09 96 St., Woodhaven, N. Y. Visi norintieji stovykloje dalyvauti, prašomi nedelsiant registruotis, prisiunčiant 5 dol. (kurie įskaitomi į stovyklos mokestį), taip pat nurodant savo vardą, pavardę, adresą ir nurodant dienas, kurias numatoma praleisti stovykloje. Stovyklos mokestis 23 dol.

SILAINĖS
STOVYKLAUTOJOS DEKOJA

Mielieji Kernavės tunto tėveliai: p. Ruibui, p. Zoštautui, p. Petkūnui, p. Krutuliui, p. Vindašui, p. Bieliūnui, p. Gu tauskui, p. s. Užubaliui, s. Vilkiui, p. Aleknavičiui, p. Varanai ir p. p. Totoraičiams, nuo širdžių darbu prisidėjusiems prie pasirodymo stovyklautojų šilainės stovyklos įrengimo.

Taip pat didelę šilainiečių padėką priklauso dr. Kisieliui ir sėsei šilainiečių už medicininę priežiūrą, p. Kisielienei už talką ir parodytą nuosirdumą. Tomui Kisieliui už apsaugą maudantis, tėvui Keziui už pravestą susimastymo dieną ir puikias nuotraukas, ir s. K. Cijūnėliui bei Lituanicos broliams už skautišką pagalbą.

O mieliai vyr. skautininkai O.

Zailskienei, jos pavaduotojai s. M. Jonikienė, vid. rajono vadovėi F. Kurgonienėi, vid. rajono vadui s. Tallat-Kelpšai, pirmios p. s. Korzonai, Akademikų skautų sąjūdžiui ir p. p. Ruibiams už gausias ir skanias tradicijas bei lauktuves šilainės sesės šaukia — ačiū, ačiū, ačiū!

Šilainės stovyklos viršininkė

MIEGOK RAMIAI TU,
PARTIZANE

Kieme stebiu besileidžiančią saulę. Jau užlindo už medžių, namų. Atslenka vakaras ir išgirstu iš toli atskrendančią dainą:

"Veltui lauks motulė prie klevo vartelių"

Trys sūnūs negrįš atgalios... Širdis suplaka greičiau... Tai mano mintys stovykloje! Ir vėl aš girdžiu: "Sesė, kada eisime į "Lakeside" kapus?" "Ne į kapus eisime, bet partizanas atvažiuos!" "Koks partizanas?" "Ar nežinai? Iš Lietuvos partizanas atvažiuos!"

Ir juokina, ir graudu... Tą dieną stovykloje šventėm partizanų dieną. Vadovės kalbėjo, pasakojo, mokė dainų apie partizaną.

Vis mintys grįžta atgal. Tam su. Nuo kalniuko leidžiasi šimtas žvakučių... Priekyje su degalais pasitinka broliai ir tylumas einam prie šilainės ažuolų pavėsyje sukasto partizanų kapo. Sesės prieina prie kapo, priklaupusios padeda žvakučių ir grįžta savo vieton. Atrodo, kaip lyg dega... Tėvas Kežys priėmė žuvusį partizaną, sukaltą maldą, trijų pastovyklų skautai atlieka trumpą programėlę ir — "Miegok ramiai Tu, partizane!"

Gėsta žvakutės... Sesės ir broliai grįžta savo palapinėse ramiam nakties poilsiui. Po ošiančių ažuolų lieka tik keletas sesių ir brolių laukti, kol žvaku-

Vakariene skautų stovykloje Putname B. Kerbelienės nuotr.

KERNAVIEČIŲ ŠILAINĖJE

Atmenų aš kartą, o seniai tai

Kai vyresnis brolis ėjo iš

Kai mama šilainę

Kai ramino guodė žodžiu

škapleriuosna įsiuvo,

Kai ramino guodė žodžiu

neramiau.

(Aistis)

I

Ant ažuolinių vartų — sky-

das. Šilainė — sako virvių rai-

dės. Už vartų, aukštai medžių

šakose plazda geltonas vimp-

las. Ant jo senoviškas herbas

ir užrašas — Kernavė, skaučių

tunto stovykla. Apink tvarking-

gia, išpuosta. Stovyklavietė —

dauba. Ant jos krantų išrikiuo-

tos palapinės; žemai vidury

laužavietė, aplink ją stori rąstai

suolų vietoje. Kaip įdomiai iš-

planuotas tas nedidelis šilainės

rajonas! Pasirašom į svečių

knagą ir einam arčiau pasižiūrė

ti. Kas gi čia? Aitvaras Gojus

— sako raidės ant skydo. Ait-

varas spoks nuo medžio, pra-

žiojęs drėvės burną; švytuoja

vėjelio taršoma jo minaitina

barzda. Tai sesių kernaviečių

talismanas. Kiekvieną vasarą

stovyklauja tas aitvaras su jo-

mis kartu, kaip ir anas į medį

įkeltas, dailiai išdrožtas rūpi-

tojėlis, kernaviečių sargas ir

globėjas.

Ant geltonos gairėlės žydi

saulėgrąža. Saulėgrąžos žiedas

išdėstytas smėlyje iš akmenė-

lių. Aišku, šioj palapinė "Saulė-

lėgrąžos". O toliau — "Kurap-

kos". Prieš palapinę išpiešta ku-

rapka, o ir ant kepuraitės šitos

sesės nesioja kurapkeles. Už

"Kurapkę" palapinės jau gir-

dim kvarkiant. Nereikia nė

klauti — čia "Varlių" namai.

Jos visos nebe mažos, smarkios

ir vikrios, o gražumui, aiškui,

pralenkia tikras varles. Toliau

žydi "Ramunės". Didžiuliai bal-

ti žiedai prie palapinės, o pačios

sesės šypsos, kaip gelės. Už

"Ramunų" žaliuoja "Eglaitės".

Tai pačios mažiausios kernavie-

tės, bet, girdėjom, uoliausios

stovyklautojos: tvarkingos, pa-

reigingos ir gražiai vaidinti mo-

ka. O jų skiltininkė Eglė Aglins

kaitė buvo išrinkta net geriau-

sia šilainės skiltininke.

Baigiam apeiti palapinių ratą

ir sustojam prie "Tolminžiemo

Kamanų" būsto. "Kamanės" —

šilainės vadovės. Mus pasitinka

"kamanų-kamanė" p. s. Irena

Vilkiene. Ji stovyklos viršininkė,

už tat, prisigėsi didžiausią

bitę, šypsos mum bajoriškai.

tės užges...

"Miegok ramiai Tu, partiza-

ne"...

B. K.

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.

3240 S. HALSTED ST. Tel.: CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS IVAIRIAUSIŲ TELEVIJOS,
RADIO, STEREO APARATŲ, PARDAVIMŲ IR TAISYMAS
ORO VĖSINTUVAI — AIR CONDITIONING

žemės, bet jis nešiojo ją su skautiška kantrybe ir šypsena.

Smagu, kai svečiai atvažiuoja; gražios jų dovanelės, malonūs komplimentai. Tačiau labiausiai šilainės sesės pradžiugino tėvelių būrys, kuris, vedamas Kernavės "tėvų-tėvo" p. Ruibio, atbrazdėjo į šilainę su saldinais, vyšniomis ir su glėbiais pasiilgimo.

III

Laužas dega, aiškiai šviečia...

Trys šimtai skautų, du šimtai svečių, o gal dar daugiau, nutūpę laužavietės šlaitus. Vakarų tyras, kaip vanduo. Pirmos žvaigždės žiūri pro šakas, o didžiulis laužas dega, purkdamas aukštyn kibirkščių lietų ir vainikuodamas skautišką dieną jauno džiaugsmo vainiku.

Pasirodymai seka pasirodymais; daina seka dainai; plojimai aidi mišku. Bet kai su savo šūkais ir "indėniška gimnastika" prie laužo stoja šilainės sesė Rita, linksmumui nėra galo. Jos sugebėjimas išlaikyti minios dėmesį bei nuotaiką ir gausus laužvedybos repertuaras — pasigėrėtini. Ploja jai visi iš visų pusių: o kernavietės žydėte žydė: juk sesė Rita išaugo jų tunte!

Jau "ateina naktis". Draugiška ranka rankoje — labanaktis!

(Būs daugiau)

TV — RADIJŲ TAISYMAS
P. RUDOMAS
4448 S. Western Ave.
Tel. 847-4829 ir YA 7-1026
Čia pat galite gauti Brėdžio dažų.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedijos, Protezijos
Aparatų-Protezų Med. ban.
dakt. Spec. pagal kojųoms
(Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
Val. 9-4 ir 6-8. Seštad. 9-1
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. Prospect 6-5084

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR
GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v.
vak. Seštadienis 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami sušaukiant.
Ofiso telefonas: PR 8-2229.
Res. tel. WALBROOK 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligoninę pagal susitarimą.
Jei netalpieja skambinti MI 2-0001

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2861 West 63rd Street
Kampus 63-cios ir California
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak.
Sešt. 7-4 val.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso tel. 478-4042
Res. WALBROOK 5-5048

DR. G. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-9533 — Elgin
425 No. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1-4, vakar. 7-9,
antr. penkt. 1-5, treči. ir sešt. tik sušaukiant.

DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
Bendra praktika ir alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm. antr. ketv. 2-9
val. penktad. 10 v. r. iki 9 v. v.
Seštad. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius
priima pagal susitarimą.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGŲ
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei netalpieja, skambinti MI 3-0001.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Seštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Tel. ofiso: PULMAN 5-6766
Namu: REVERLY 8-3946
Pirm. val. kasdien 6-8 v. v. Sešt.
1-4 p. d. ir treči. uždaryta.

DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PROSPECT 8-7773
Val. pirm. ketv. ir ketvirtad. 1-4 p. p.
antr. ir penktad. 5-8 v. v.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HELOCK 6-3545
(OFISO IR REZID.)
Valandos pagal susitarimą

DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PROSPECT 8-7773
Val. pirm. ketv. ir ketvirtad. 1-4 p. p.
antr. ir penktad. 5-8 v. v.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Seštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Tel. ofiso: PULMAN 5-6766
Namu: REVERLY 8-3946
Pirm. val. kasdien 6-8 v. v. Sešt.
1-4 p. d. ir treči. uždaryta.

DR. C. K. PAULIS
DIAGNOSTIKA IR VIDAUS LIGOS
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos susitarus telefonu

DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PROSPECT 8-7773
Val. pirm. ketv. ir ketvirtad. 1-4 p. p.
antr. ir penktad. 5-8 v. v.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Seštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Tel. ofiso: PULMAN 5-6766
Namu: REVERLY 8-3946
Pirm. val. kasdien 6-8 v. v. Sešt.
1-4 p. d. ir treči. uždaryta.

DR. C. K. PAULIS
DIAGNOSTIKA IR VIDAUS LIGOS
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos susitarus telefonu

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4645 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUDLOW 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription rates: \$14.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign

\$12.00 per year outside of Chicago and in Canada

Pre numera ta: Metams ½ metų 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cicero ir užsienyje \$14.00 \$7.50 \$4.25 \$1.75
JAV ir Kanadoj \$12.00 \$6.50 \$3.75 \$1.50

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, seštadieniais 8:30 — 12:00.

● Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, seštadieniais — 8:30 — 12:00.

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6967

DR. B. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė akušerija ir moterų ligos

2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave. kampas)

Val. kasdien 1-2 ir 6-8 val. vak.

Sešt. 12-3 v. p. d.

Trečiadieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2229

Namu — rez. PROSPECT 8-9061

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

VAIKŲ LIGOS

2454 West 63rd Street

Pirmad. antr. ketv. ir penkt. nuo 11 iki 1 v. ir nuo 4 iki 7 v. v.

Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6090, rez. GA 3-7278

SEN. DODD KANDIDATŪRA

Demokratų partijos konvencija prasideda rugpjūčio 24 d. Ji bus Atlantic City, N. J. Ji įvyks tuo laiku, kai net dviejose vietovėse — Pietrytinėje Azijoje ir Kipro saloje reikiama karo pavojai, kur būta rimtų ginkluotų susirėmimų. Jungtinės Valstybės, yra žymiai didesnė, negu bet kurių kitų Vakarų valstybių. Todėl, suprantama, iš tos priežasties ir demokratų konvencija darosi svarbesnė ir įdomesnė ir ji yra labiau laukiama, negu praktiškai buvusios vienos ar kitos partijos konvencijos. Ši konvencija, svarstydama ir priimdama rinkiminę ir atities darytą programą, negalės užsiminti akių tam, kas šiuo metu vyksta tarptautinėse politikoje. Ji turės pasisakyti, reaguoti.

Konvencija laukiama ir kitais požiūriais. Jau žinoma, kas bus nominuotas kandidatu į prezidentus, tačiau ligšiol dar nežinoma, kas bus nominuotas į kitą labai svarbų postą — viceprezidentus.

Aną dieną prezidentas Johnsonas savo ypatingu pareikšimu eliminavo keletą populiarių vardų jų tarpe ir Robert Kennedy, velionies Kennedy brolių (jis, atrodo, statusas savo kandidatūrą į JAV senatorius New Yorko valstybėje). Tuo tarpu garsiausiai kalbama apie senatorius Hubert Humphrey ir McCarthy, abu iš Minnesotos valstybės. Bet ir dėl jų prezidentas dar nėra pasisakęs. Tad nieks tikrai negali pasakyti, kad prezidentas Johnsonas pasirinko savo bendrašeivius ateinančiuose rinkimuose.

Keliais atvejais spauda gana efektingai minėjo senatoriaus iš Connecticut Thomas J. Dodd kandidatūrą į viceprezidentus. Atrodo, kad iš visų, kiek jau yra minėta, sen. Dodd kandidatūra yra pati remtiniausia. Šiais netikrumais, tarptautinių krizių ir karų pavojų laikais kaip tik yra reikalinga prezidento desinai statyti politiką, kuris yra plačiai supažinęs su tarptautinėmis problemomis, kuris jas giliai studijuoja, kuris kiekvieno atveju senatę gvyai, rimtai ir efektingai reaguoja ne tik savo išsamiomis ir gerai paruoštomis kalbomis, bet ir konkrečiais mūsų vyriausybės pasiūlymais.

Tarptautinės politikos klausimais sen. Dodd gali kalbėti autoritetingai, nes jis tą politiką gerai pažįsta. Nepaisant kurio pasaulio krašte kiltų krizė, jis apie ją žino, nes nėra šioj žemėj kampelio, apie kurį jis nežinotų. Jis žino jų reikalavimus, jų problemas. Jis buvo ir yra nuolatinis užsienio reikalų studentas. Todėl jam yra lengviau, negu bet kam kitam, kalbėti ir spręsti tarp įvairių tautų bei valstybių kilančius ginčus, spręsti ekspertškai ir su atitinkamu orumu. Senatorius Dodd įgijo labai daug patyrimo tarnaudamas Jungtinių Valstybių užsienio

tarnyboje. Jis, kaip diplomatas, buvo užsienyje, Europoje, kai Sovietų Rusija pradėjo siautėti Balkanuose ir smurto keliu likviduoti demokratines santvarkas ir pasigrobti daugelio valstybių vairą į savo rankas, įvedant diktatūrinis, policinius režimus. Savo akimis jis matė komunizmą veiksmuose ir praktikoje. Jis matė nekalčių žmonių kančias, trėmimus, matė moterų ašaras, kūdikių verkimus. Jis pažino komunizmą tokiu, kokiu jis yra. Tad visi netenka stebėtis, jei šis politikas, besidarbuodamas JAV Atstovų rūmuose ir senatėje, nuolat kelia balsą prieš didžiulius komunizmo pavojus ne tik Azijai, Afrikai, bet Europai ir net Amerikai. Senatorius tai daro ne be pagrindo. Jis tikrai žino, ką daro.

Senatorius Thomas Dodd gerai pažino ir Vokietijos nacius. Kaip geras teisininkas ir tarptautinės teisės žinovas, jis Nuernbergo teisme, Vokietijoje, surinko medžiagą iš baisios nacių sukurto karo metu Dachau koncentracijos stovyklos, kurioje buvo nukankinta ir išžudyta daugybė nekaltų žmonių. Jis sudarė bei paruošė apkaltinimo aktą Goeringui ir kitiems nacių karo kriminalistams. Vienas svarbiausių teisėjų Nuernbergo teisme Robert H. Jackson ypatingai didžiausi sen. Dodd veikla istorinėje byloje prieš nacių kriminalistus.

Tuo būdu sen. Dodd puikiai supažino su abiem šių laikų blygybėm — komunizmu ir nacizmu — atnešusioms pasauliui kančias, baimę, netikrumą, nuolatinę karo grėsmę.

Būdamas senatorium, sen. Dodd daugelį kartų įspėjo savo kolegas ir vyriausybės žmones, siūlė planus kiekvienai kilusiai tarptautinei krizei likviduoti, bet kad ji tai nekrepdė dėmesio atsakomiesiems žmonių valdžioje, krizėsėjo gilyn, komplikavosi, nešdamos didelius moralinius ir medžiaginius nuostolius tiek krizių paliesdams pusėms, tiek pačiai Amerikai. Jo pranašavimai daugelyje atvejų šimtprocentiniai išsipildydavo.

Vargu yra bent vienas mūsų dienraščio skaitytojas, kuris nežinotų, kad sen. Dodd yra energingas kovotojas už komunistų pavergtų tautų išlaisvinimą. Jų naudai yra daug kalbų pasakęs ir senatėje ir kitur. Tuo pačiu senatorius yra ir lietuvių geras ir artimas bičiulis, daug stiprių pareikšimų padaręs už Lietuvos išlaisvinimą. Būdamas Kersteno komiteto nariu ir drauge su kitais komiteto nariais praveddamas daugybės liudininkų apklausinėjimus apie Lietuvos pavergimą ir ten vedamą genocidą, jis dar geriau pažino komunizmą.

Neužmirština ir tai, kad ir vidaus politikos reikalus šis garbingas senatorius svarsto ekspertškai, kreipdamas didelį dėmesį į žmonių ekonominę ir socialinę gerovę ir krašto saugumą stiprinimą.

Todėl, jei mes galime kuo prisidėti, kad demokratų konvencija nominuotų sen. Dodd kandidatą į viceprezidentus, padarykime tai tuojau.

GAVO DAUG AUKŲ

Loyola universiteto prezidentas, kun. James Maguire, pranešė, kad 1963-64 metais universitetas apturėjo rekordinį skaičių aukų. Tais metais gauta \$4.952.971. Universitetas lanko 10.951 studentas, o mokslo metu užbaigė buvo suteikta 1.051 aukštų mokslių laipsnis.

GELEZINKELIS BE KELEIVŲ

Chicago & Western Indiana geležinkelis nuo rugp. 28 d. sustojo vežęs keleivius iš Chicago į Dalton miestą, nes jų skaičius tiek sumažėjo, kad geležinkeliai pernai buvo didelis nuostolis. Vienok jam valdžios leista ir toliau palaikyti prekinį patarnavimą.

Maskvos posūkis, jos tikslai ir satelitai

Maskvai siekiant santykių "sunormalizavimo" su Bonna tenka atsisveikinti su satelitais. Spėjiojimai apie Chruščiovo būsimus pasiūlymus vak. Vokietijai. Lenkai tikisi, kad Kremlius jų nesuveidžios. Toliau kalba apie vokiečius — "revanšistus" ir reikiama pasitenkinimą de Gaulle pareikšimais

V. ALSEIK A. Vokietija

Reikia manyti, kad ties Juodąja jūra atostogaudamas Kremliaus valdovas apsvaistys visus būsimusėjimus, jam aiškiai gyvinant santykius su vakarų Vokietija. Jam teks atsisveikinti ne tik su Sovietų Sąjungos interesais, bet ir su santykių su sovietiniais satelitais. Tiek pasikalbėjimų su vokiečių kancleriu temų apimtį, tiek ir vizito terminą teks paruošti iš anksto, nes juk nebūna norima sudaryti "šoko" nuotakais ir partijos pareigūnams ir satelitams vadams rytų bei vidurio Europoje. Juk gerai prisimename, kokią nemaloną staigmeną lenkams buvo sukėlęs Adenauerio 1955 m. vizitas į Maskvą. Pagaliau, ne be reikšmės buvo ir Chruščiovo žento Adžubėjaus, jam išvykus iš dviejų savaitių viešnagės Fed. Vokietijoje, politiniai pasikalbėjimai rytinėje Vokietijoje, dar prieš raportuojant apie Vokietiją pačiam Nikitai Kremliuje.

Maskva siekia konsoliduoti savo "nuosavybes"

Vakarų Europos stebėtojai šios karstosios vasaros dienomis vis spėjioja: kodėl Maskva parodė savo iniciatyvą pagyventi santykius su Bonna, kodėl Chruščiovas taip susidomėjęs susitikti su prof. Erhardu? Viena iš priežasčių, skant šveicarų korespondentų Maskvoje nuomones, bus Kremliaus noras sukonsoliduoti sovietų turimas "nuosavybes". Tai ryškėjo ir pažvelgus į birželio mėn. Maskvos ir Ulbrichto pasirašytą susitarimą. Rytų Vokietijos diktatorių Ulbricht lenkų partinio organo "Trybuna Ludu" paskelbtame pasikalbėjime buvo nurodęs, "nepakeičiamas" sienas ne tik ties Oderio — Neisės upėmis (siena tarp Lenkijos ir Vokietijos), bet ir ties Elbės bei Verros upėmis, atseit, ties abiejų Vokietijų ribomis. Sovietai, atrodo, ne tik pasiryžę konsoliduoti padėtį, bet ir toliau atsakyti bet kokių užuominų Vokietijai apjungimo kryptimi. Galimas dalykas, sovietai jau atsisako politinės ofenzivos visos Vokietijos kryptimi, o tautai jų akimis reikėtų, kad nebūtų jokių kliūčių siekti santykių "sunormalizavimo" su Fed. Vokietija.

Maskvai rūpi propagandiniai tikslai, kreditai...

Ne tik Vakaruose, bet ir pačioje Maskvoje spėjiojama, su kokiais pasiūlymais N. Chruščiovas vyks į pasitarimus su prof. Erhardu? Iš Maskvos gautomis žiniomis ten esama spėjio-

jimų, kad Maskva galėtų atsisakyti jos ligšiol atkakliai gintos tezės, kad vak. Berlynas nepriklauso vak. Vokietijai, kad jis sudarąs atskirą politinį vienetą. Jei taip įvyktų, tai sovietai galėtų girtis įvykdę didelį "kompromisą" ir tai, žinoma, jiems būtų naudinga pirmoje eilėje propagandiniu atžvilgiu. Antra, tokiu mostu jie galėtų pasiekti kito tikslo: sumažinti ar visiškai panaikinti Vakarų sąjungininkų garantijas vak. Berlynui ir vakarų vokiečius priverstų dėl susisiekimo kelių tiesiogiai tartis su satelitu R. Vokietijos vyriausybe Pankowe. Ta proga vakariečiai pabrėžia, kad toks Maskvos ėjimas ar "kompromisas" Berlyno atžvilgiu tikrumoje negalėtų būti laikomas jokių kompromisų. Tačiau tokių tikslų sovietai galėtų siekti ir jie, ta proga, bandytų susitarti ir dėl finansinių kreditų iš Bonnos pusės.

Varšuva demonstruoja pasitenkinimą Maskvos pama

Sovietų-vokiečių susitarimas dėl reikalo Chruščioviui susitikti su Vokietijos kancleriu pradžioje buvo sukėlęs beveik sąmyšį Varšuvoje ir jos gomulkinuose sluoksniuose. Visuomenė buvo nutylietas Adžubėjaus lankymasis pas Erhardą, tačiau kaip Lenkijoje įprasta apie Nikitos žento dviejų savaitų kelionę po Vokietijos miestus ir tik nuosius viešnagės tikslus gyven tojai buvo patyrę iš užsienio radijų, ypač gi iš Laisvosios Europos radijo pranešimų Munchene.

Iš Varšuvos gautų pranešimų galime susidaryti tokį įspūdį: aukštieji gomulkinės Lenkijos partijos bei valdžios pareigūnai neturi jokio pagrindo ypatingai susirūpinti prasidėjusiais vak. vokiečių-sovietų kontaktais. Tie pareigūnai su pačiu Gomulka priešaky yra įsitikinę, kad Maskvos politika ir toliau

paremsianti lenkų gyvybinius interesus ir kad Maskva nekeisianti savo politikos Vokietijos atžvilgiu. Tačiau, kai Lenkijoje buvo stebimas ligšiolinis Kremliaus tonas Bonnos adresu, kai Fed. Vokietija laikyta prieš Nr. 1, tai dabar lenkų politiniai vadai, atrodo, turėtų viešąją nuomonę apmąstyti. Jie turėtų būsima Nikitos kelionę į pareinį pavaizduoti kaip diplomatinį šachmatų ėjimą, kurio vienas tikslų būtų dar labiau išryškinti priešingumus vakariečių stovykloje.

Lenkai džiaugėsi de Gaulle pareikšimais

Lenkijoje paskelbtas interviu su Ulbrichtu, be kitų tikslų, turėjęs dar nurašyti lenkus ir būti įrodymu, kad nėra reikalo baimintis, kai stebimas stasus Maskvos posūkis jos santykiuose su Bonna. Po pasikalbėjimo Lenkijos spaudoje pasirodė pranešimai apie prekybos ryšius su vak. vokiečiais bei apie reikalą juos plėsti. Kitais metais laukiama naujų pasitarimų.

Kai pažvelgi į lenkų spaudą, jau kiek režianti įspūdį teikia Lenkijoje pasireiškęs džiaugsmas po liepos 23 d. Paryžiaus spaudos konferencijoje padarytą de Gaulle pareikšimų. Lenkai džiūgavo, kad prezidentas ir vėl teigęs, kad dabartinė Lenkijos Vakarų siena esanti nepakeičiama bei galutina. Pagal lenkus tai buvęs smūgis lenkų "revanšistams". Čia esąs jau kitas nesutarimas tarp Bonnos ir Paryžiaus ir lenkai laiko būdingu reiškiniu, kad tik retas vokiečių laikraštis išdrįsęs išskirti viešumon ne tik Prancūzijos prezidento pasisakymą už Oderio — Neisės sieną, bet ir tą nesutarimą, liečiantį rytų Europos kraštus.

— Amerikos vyriausybės žinioje yra 9.7 mil. tarnautojų.

Pietų Vietnamo premjerui Khanh kaimo gyventojas įteikia arbatą virti puodą. Premjeras lankėsi žvejų kaimelyje. Dėl įtemptos padėties krašte uždrausta streikai ir demonstracijos.

GRĖSMINGAM PAVOJUI PRASLINKUS

Didžiojo karo grėsmei išblėsus mažieji karai gali paastrėti

GEDIMINAS GALVA

Siaurinio Vietnamo nesėkmėn gas JAV naikintųjų Tonkino įlankoje užpuolimas ir amerikiečių atkirtis išugdė įtampą visame pasaulyje. Ji savaip slėgė kiekvieną sostinę, tačiau sunkioji našta teko JAV ir Kinijai, kurios tarpusavyje tariasi, tačiau lieka priešinai. JAV ėmė telti savo karines jėgas pietiniame Vietname. Jo pasienis prie siaurinio Vientmo žymiai sustiprintas. Amerikiečiai ir pietų vietnamiečiai darė rimtų priedaidų, kad kinai gali pajudėti ir prasidėti tiesioginis karas. Priedaidos nepasiteisino. Pavojingos įtampos dienomis Kinija ir siaurinis Vietnams garsiai šnekėjo, kaltino ir grasino, bet nedarė žygių, kurie žibėtų tiesioginį karą.

Vakariniam pasaulyje dauguma sostinių pateisino JAV veiksmus, nors kai kur buvo reikštos abejonės dėl tikslingumo amerikiečių atkirties. Sovietai ne kartą pasovė amerikiečių lėktuvus, tačiau JAV nedarė jokio atkirties.

Komunistinių kraštų sostinės savaip laikėsi. Sovietai pasmerkė JAV atkirtį, tačiau neskatinę kinų karui pradėti. Šį kartą Maskva gynė siaurinį Vietnamą, bet vengė Pekinui įsipareigoti.

Sambrozdis Washington

Prez. Lyndon B. Johnson savo žodžiu į gyventojus ir staigiu kariniu posūkiu siekė kelių tikslų. Prieš rinkimus jis bandė įrodyti, kad nėra pasimetęs užsienio politikoje ir reidkiamu metu gali parodyti ryžtą priešui sudrausminti. Pietrytinės Azijos politikos klausimais respublikonai buvo nuginčiuoti. Antrasis tikslas sudaryti sąlygas pietinio Vietnamo perversmininkui tapti diktatoriumi ir drausmę įvesti krašte. Trečiasis tikslas, galimo užpuolimo prielaida kariškai sustiprinti pasienį, kad siaurinio Vietnamo karių judėjimas į pietinį būtų sutrukdytas. Ketvirtas jo tikslas gauti ypatingus įgaliojimus iš kongreso karu ar taika išspręsti pietinio Vietnamo rimties klausimą. Kiekvienas tikslas užtinka pavojus įstrigti. Respublikonai jau šią dieną skatina jį iki galo išstęsti. Laikinas sutarimas gali greitai tapti nesutarimu. Tarptautinės politikos bare net ir kongresas, kuris pritarė prezidento reikalavimams, nerado rožėmis klotų kelių.

Kongreso įgaliojimai

Prieš pat kongresą svarstymą suteikti prezidentui ypatingą

įgaliojimus pietinio Vietnamo klausimu išspręsti užsienio politikos komisijoje buvo apklausi neti valstybės departamento sekretorius Rusk, krašto gynybos — McNamara ir generalinio štabo viršininkas Wheeler. Jų pareikšimai nepaskeblti, tačiau išėjo aikštėn, kad visų trijų JAV ateities politikos aptariamai pietrytinėje Azijoje buvę neryškūs ir komisijų narių nepatenkino. Šį kartą JAV užsimojo, bet nesusigauo, kas toliau daryti.

Senatas ir atstovų rūmai prezidentui suteikė, veik visais balsais, ypatingus įgaliojimus jau penktą kartą šiame pokaryje. Klausimą svarstant senato užsienio politikos komisijoje, jos pirmininkas J. W. Fulbright, kuris neseniai sukėlė nerimą savo pareikšimais dėl JAV glaudesnio bendravimo su Sovietais, jau ėmė nurodyti JAV galimas klaidas: "Būtų didelė klaida dėti viltis į palankią santykių raidą su Sovietais ir rytinės Europos kraštais dėl siaurinio Vietnamo priešpuolių, kuriuos remia Kinija. Nemažesnė klaida mums įsivelti pietrytinėje Azijoje, nes tuo pat metu Sovietai galėtų sustiprėti ir mus iššaukti kovon kita proga".

JAV atliko pasirošimą prieš puolui sukurti. Tačiau jis neįvyko. JAV šiuo metu nenori pradėti puolimo, bet vengia ir pasitraukimo. Šis svyravimas nenoromis Washingtoną veda į nešališkumo politiką. Ją jau pradeda ginti net prof. Hans Morgenthau, nors jo negalima įtarti esant de Gaulle šalininku.

Karo stovis Vietname

Pietinio Vietnamo ministeris pirmininkas Nguyen Khanh pasiekė pusiauslę. Jis įsistiprino prie 17 lygiagrečių, kuria eina siaurinė krašto siena, tačiau Washingtono sudrausmintas jis negalėjo pradėti karinių veiksmų. Khanh liguistai šaukia: siaurinis Vietnams ir Kinija mus užpuol, kai amerikiečių šaliniai ramina, kad šiuo metu negrėsia kinų užpuolimo pavojus. Perversmininkas Khanh, siaurinis diktatorius, jau tapo tikru diktatorium. Paskelbtasis karas stovis apkarė piliečių teises. Įtariamų asmenų butai gali būti patikrinti, įtariamieji suminti, o kenkėjai Viet Kongo kariai sušaudyti. Vieši susirinkimai, streikai uždrausti, o spauda cenzūros pažabota. Šios priemonės yra pasirošimas mažajam, tarpiniam karui, kuris gal

(Nukelta į 4 psl.)

UPĖ Į RYTUS, UPĖ Į ŠIAURĘ

KAZYS ALMENAS

Romanas

Don-le-rekos jūros oras buvo sodrus rūkytos žuvies kvapu, zyziniom musėm ir bergždžio pykčio bei įtampos jausmu. Ką tik praėjusio pykčio įkaitusios scenos dalyviai dabar sėdėjo tylėdami, lyg pavargę, vengdami žiūrėti vienas į kitą. Daugiausia vargęs, be abejo, atrodė Joachim. Jo veidas išreiškė pilną sumišimą, ir jūros sodrus kvapai jį matyti, veikė nekaip. Jis čiulpė savo viršutinę lūpą, gniaužė pirštus, kelis kartus norėjo lyg vėl ką pradėti, bet kiekvieną kartą nerygiai numojo ranka ir toliau kramtė lūpą. Kitoj pusėj jūros sėdėjo pusnuogis ir prakaituotas Don-le-reka. Jis iš tiesų atrodė ramiausias ir tik retkarčiais pusiau paslapčia žvilgtelėdavo į šalia sėdincią savo žmoną. Ta "bedantė ragana", kaip ją vadino Vasilius, ir energijos ir pykčio, atrodė, turėjo begales. Jos platus, riebųs veidas dar virpėjo iš susijaudinimo, ir ji dabar pusbalsiu sau kažką murmėjo. Jos juodi, riebalais ištepti plaukai drakėsi aplink suglamžytą apklotu apdengtus pečius, mažos piktos akys lankstė nuo Joachimio prie savo pasyvaus vyro. Bedantė burna vapėjo kažkokius paniekos žodžius.

Prazdnik jurtoje nebuvo. Ji buvo išsiusta laukan, vos tik atėjus Joachimui su Vasilium.

— Sakyk, tegu jie eina po velnių!.. Tegul prasmenga, jei galvoja kad... Girdi?... sakyk! — pagaliau pratrūko vėl Joachim.

— Bet... Ką darysim mes? — Mes?... — Joachimas snirpėdė įtūzusiai. — O, Dieve! — Jis nuleido galvą ir staigiai ją vėl pakėlė. — Sakyk tam maišui, kad Juri ves jo dukrą! Juri, po velnių! Jis mėgsta tas laukines bobas.

Vasilius, pamazų skienuodamas, tai pakartojo rusiškai, įterpdamas keletą išmokytų činukų žodžių. Don-le-reka neigiamai suniurzgė, jo žmona beveik isteriškai balsu paleido sriautą činukiškų žodžių.

— Jis sako ne! Sako, kad vadas turi vesti jo dukrą...

— Tai tu veski ją! Tu vesk tą karvę! Tu esi vadas pagaliau!

Vasilius pakartojo ir tai, nors ne taip tikru balsu. Don-le-reka purtė galvą.

— Bet ji guli su tavim gi, Vasiliau! Su visais ji guli!

Don-le-reka žvelgė į juos klausiančiai. Vasilius pakartojo žodžius.

— Jis sako, jog gulėti yra vienas dalykas, o vesti kitas.

Joachimas pašoko ir puolėsi laukan iš jūros.

— Tegul prasmenga jis ir ta bedantė baidyklė!

— šaukė jis iš angos Vasilui. — Ir ta karvė jų tegul

prasmenga. Aš jiems daviau paskutinį žodį...

Po nepilnų keturių dienų grįžo išsiistieji šunaėdžiai. Jie jojo ir vedė su savim net desimt neperdėlių, bet greitų ir patvarių arklių. Kazokai pamatė arklius įpuolė tiesiog į ekstazę ir pamiršo net moteris. Dar buvo barnių dėl arklių pasidalinimo, bet kai tai buvo atlikta, visi degė nekantrumu iškeliauti. Arkliai Joachimui atsiėjo keturis šautuvus, ir šunaėdžiai šiais mainais buvo labai patenkinti. Nepatenkinti buvo tik činukai ir, žinoma, Joachim. Joachimas irgi su visu įkarščių pasinėrė į savo kelionės paruošą, bet, žinoma, vis dar liko ta neišspręstoji problema. Dar po keletos pastangų jis pats įsitikino, kad nieko neišeis. Ir kaip galėjo išeiti? Don-le-rekos žmona jau savo kaimynėn išpasakėjo, kad tas, silpnai atrodantis, bet, nežiūrint tos nekokios išvaizdos, didis vadas ves jos dukrą ir užmokės už ją didelius turtus. Ištekinti Prazdnik dabar jau pasidarė ambicijos reikalas.

Į tokią aklą sieną atsidūręs, Joachimas beveik nejučiomis pradėjo bandyti rasti išėjimą ir tai tebuvo galima daryti maždaug susitaikant su situacija.

— Kokios tos jų vestuvės? — paklausė jis dar prieš šunaėdžiams atvedant arklius.

(Bus daugiau)

ONA MATULAITYTĖ-STULGINSKIENĖ

M. KRUPAVICIUS

Jos tėviškė

Iš Marijampolės pasukus į Vilkaviškio plentą, pervaziavus šešėpės tiltą ir pavažiavus apie kilometrą kelio, atsideri netoli nuo žydų kapų prie nedidelio Tarpučių Matulaitių 9 ha ūkelio su gražiais ir tvarkingais trobesiais ir skoningai aptverta sodyba. Jis atsikėlė į šią vietą iš Skriaudžių parapijos. Iš ten atsivežė ir būsimąją Lietuvos pirmąją damą respublikos prezidentienę dar mažą dukrėlę Onutę. Čia ji augo, brendė ir iš čia lankė Marijampolės gimnaziją, kurią baigė 1914 m. pradžioje.

Onos Matulaitytės jaunystė slinko taip ir tokiose sąlygose, kaip ir visų tokios padėties moksleivių ūkininkaičių. Jai teko ir gelsvus linelius rauti, ir šienelį pavartyti bei vežimus krauti, ir rugelius grėbti paskui ne bet kokią kirtiką, ir su šakelėmis mėsą pakrati, ir šeimynai pietus virti, ir puodus išsiveisti, žodžiu — visus darbus, kokius tenka kiekvienai nedidelio ūkio ūkininkei dirbti. Lepintis nebuvo kada. Tad baigusi gimnaziją į gyvenimą išėjo užgrūdinčiai. Aukšto mokslo nesiekė. Išėjo mokytojauti. Iš šito laikotarpio jos gyvenimo ir veiklos nežinau. Tik žinau, kad priklausė ateitininkams ir krikščionių demokratų partijos skyriui, kurį buvo suorganizavę studentai. Kitų pasakojimu ji dirbusi ir tuo metu buvusiose katalikiškose organizacijose.

Susitikimas Vilniuje

Kada ir kokiose aplinkybėse asmeniai pažinavo Oną Matulaitytę, tikrai neprisimenu. Mėklinu, kad Pirmo Didžiojo karo metu Vilniuje. Buvo aišku, kad vokiečiai užims visą Lietuvą. Tad Vilniuje buvo susauktas platesnis krikščionių demokratų suvažiavimas. Suvažiavimo tikslas — aptarti, kas daryti mums krikščionims demokratams pasilikusiems Lietuvoje ir išvykusiems į Rusiją. Tame susirinkime, kiek prisimenu, dalyvavo Pijus Grajauskas, Kazys Bizauskas, Ona Matulaitytė, agronomas Aleksandras Stulginskas, kunigas Povilas Dogelis, kun. Kazimieras Šiaulys, aš ir kiti, viso apie 30 žmonių. Pirmiausia buvo nusistatyta nepalikti vienos lietuviškosios liaudies okupuotame krašte ir kas daugiau ar mažiau mokojo vokiečių kalbą turi pasilikti Lietuvoje užtarauti ir ginti liaudies reikalus bei plėsti tokiai veiklai, kokia bus įmanoma okupacijos metu. Tokiu būdu pasiliko Lietuvoje kun. P. Dogelis, kun. K. Šiaulys, Ona Matulaitytė, A. Stulginskas, K. Bizauskas, P. Grajauskas ir kiti. Kitų pavardžių nebeprisimenu. Nors pasilikusiems studentams teko nutraukti mokslą aukštoje Rusijos mokyklose, bet dėl tautos gėrio jie tai noriai padarė. Paskui buvo nustatyti Lietuvoje ir Rusijoje veikimo tikslai ir jai gairės. Pasitarimai reikėjo vesti pasukubomis, nes buvo gauta žinių, kad netrukus Kaunas pateks vokiečiams. Žinia buvo tikra. Bet suvažiavimo dalyviams dar pavyko laimingai pasiekti namus.

Ivairiose pareigose

1918 m., sugrįžęs iš Rusijos į Lietuvą, dar karui besitęsiant, Ona Matulaitytė radau Vilniuje. 1919 m. ji dirbo Kaune Finansų ministerijoje. 1920 m. ištekojo už agr. Aleksandro Stulginskio. Nuo to laiko Vilniuje ir Kaune gyvenom kaimynystėje ir turėjau galimybės Oną Stulginskiene sekti ir geriau pažinti ligi jos gyvenimo Lietuvos Baltuosiuose Rūmuose imtinai. Apleidus Stulginskiui Baltuosius Rūmus, jie kokią laiką gyveno Kaune nuomotame bute,

o paskui persikėlė į Jokubavą netoli Kretingos, kur buvo įsigiję dvaro centruoką. Tad Ona Matulaitytė pažinau, kaip pradžios mokyklos mokytoją, kuklią valdininkę ir agronomienę, Lietuvos prezidentienę, buvo nuomininkę ir pagaliau žemaičių ūkininkę. Todėl deduosį ją gerai pažįstas ir turįs teisę ir pagrindo pateikti jos vaizdą ir charakteristiką.

Ona Matulaitytė Stulginskiene gimė ir augo savo tėvų šeimoje. Jos tėvai buvo šviesūs žmonės, susipratę katalikai ir lietuviai patriotai. Tokiais išaugino ir savo vaikus, kurių viena buvo Ona ir jos 4 broliai. Vienas jų mirė jaunystėje, kitas tarnavo vienoj Marijampolės valstybinėj įstaigoj, trečias, kaip savanoris, gavo žemės Kretingės apskrityje ir dabar gyvena Žemaičiuose ir Kazimieras taip pat savanoris karininkas. Iš jų gyvųjų tarpe pasiliko tik žemaičiuose turėjęs ūkį. Marijampolės tarnautojas žuvo Sibire. Kazimieras nepriklausomybės pradžioj stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, paskui baigęs I laidos karo mokyklą karininko laipsniu, garbingai žuvo kautynėse su lenkais ties Giedraičiais.

Graži asmenybė

Ona Matulaitytė buvo graži mergaitė ir patraukli savo laikysena ir elgsena, kurioje nebuvo jokio dirbtinumo nei vaidybos. Ji Suduvos žemės lygumų duktė, augusi ir brendusi prie pat Marijampolės gražioje pašėsupioje. Jos charakteris buvo taip pat lygus, kaip lygūs jos krašto laukai, jos būdą gražus, kaip gražios šešėpės pakrantės. Mokslo ir miesto gyvenimas jos natūralumo nepakeitė ir prezidentienė bū-

Ona Stulginskiene 1921 metais

dama pasiliko, kaip kaimo mergaitė. Gilus inteligentiškumas ir švelnus paprastumas veiksniuose ir žodžiuose bei santykiuose su žmonėmis ją darė patrauklią. Ją mėgo ir lietuviai kaimiečiai ir inteligentai. Kiekvienam turėjo žodį. Jos žodžiai buvo svarūs ir apgalvoti. Ją žavėjosi ir svetimtaučiai. Vieną kartą Baltųjų Rūmų priėmimo prisėdau prie stalo, prie kurio buvo keli įgalioti ministrai Lietuvoje, kurių tarpe ir Belgijos, su kuriuo buvau artimesniuose santykiuose, ir kuris atsilankydams Kaune (rezidavo Rygoje) paprastai aplankydavo ir mane. Tokiais atvejais paprastai bent pradžioje pasikalbėjimui vienos temos nėra. Tėnka šokinėti nuo vieno klausimo prie kito. Jie man statė klausimų, o aš jiems. Pagaliau prasidėjo šokiai. Vienas tu diplomatus pakilęs pakvietė šokti prezidentienę. Sugrįžęs prie paties stalo, pradėjo apie ją kalbėti. Jis nuomone mūsų prezidentienės labai gražiai reprezentuoja savo tautą. Ji tikrų ir didelės valstybės būti prezidentienė. Jos žodžiai apgolvoti ir atsakymai rimti. Ji orientuosi ne tik paprastuose gyvenimiškuose klausimuose, bet ir politi-

Ona Stulginskiene su vyru 1957 m., sugrįžus iš Sibiro

kos. Ji tikrų ir diplomates. Kiti ten sėdėję diplomatai jam pritarė, dar savo žodį pridėdami prie Stulginskiens palankios charakteristikos.

Realistė

I politiką Stulginskiene nesikišo ne dėl to, kad ji jos neinteresuotų ar kad jos nemėgtų, bet žinojo, kad tai ne jos darbas ir antra, nenorėjo vyriui kliudyti ir daryti toį sritį jam savo įtakos. Tačiau atsiradus reikalui, kai to reikalavo Lietuvos gerovė, ji sugebėdavo ir politiniams klausimams visai rimtai kalbėti, visai laisvai kalbėdama keliomis vakarų Europos kalbomis.

Stulginskiene buvo realistė. Žinojo, kad šiandien čia, o rytoj ten. Todėl be džiaugsmo ir entuziazmo ėjo į Baltuosius Rūmus ir be nusiminimo juos apleidė.

Buvau aplankęs Stulginskius kelis kartu Jokubave. Stebėjau Stulginskiene naujose gyvenimo sąlygose. Kaip Baltuosiuose Rūmuose ji buvo ideali pirmoji dama — prezidentienė, taip žemaičiškame ūkyje ji sugebėjo būti ideali ūkininkė. Čia žiūrėk virtuvėje prie puodų atsiraitojus rankoves trisias, tai kiaušinių tvarte pamatysi ją, prižiūrinčią kiaušinių šėrimą, tai vėl gyvulių tvarte su melžėjomis besikalbančią. Su samdinėmis ji sugyveno gerai. Jas traktuodavo, kaip sau lygias. Bet jos žodis joms buvo autoritetas. Vieną kartą jų paklausiau ar šeiminių kė jų neapvuoja. Lyg nustebusios mano tokiu klausimu atsakė: ne, mums ponai labai gerai.

Ištrėmimas

Lietuvos nelaimės Stulginskius užtiklo Jokubave. Jokios abejonės nebuvo, kad Stulginskias neišvengs bolševikų represijų. Taip ir atsitiko. 1940 m. birželio mėn. 14-16 d. Stulginskias kartu su tūkstančiais kitų nelaimingųjų Lietuvių atsidūrė užkaluose vagonuose ir išgabenti iš mylimos tėvynės į nežinomus nepelnytus bausmės kraštus. Vilniuje Stulginskius, kaip ir kitus tremiamuosius, išskyrė. Stulginskias atsidūrė darbo stovykloje prie miškų kirtikų Kraslage prie geležinkelio stoties Rešiotų septintame taig-punkte Nižnenaimenskame skyriuje, o Stulginskiene Komi AS SR, Kortkeroskame rajone, Lespromchoze. Ji čia buvo vi-rėja, telefonininkė, bet ilgiausia malkų sandėlio sarge. Sargės pareigas turėjo eiti naktimis.

Saltis, badas, skurdas, menkas drabužis ir nežinomas rytojus dilte dildė jos sveikatą. Kiek "pralobus" nusipirko ožkute, kuri buvo jos maitintoja ir draugė. Tada ji džiaugėsi turėdama dieną laisvą prižiūrėti savo ožkute ir su ja niekam nekludant pabendrauti. Bet ir ožkutė negelbėjo. Sveikata visai pradėjo smukti. Išliko pirmas smūgis — kraujo išsiliejimas galvoje. Po kurio laiko tas smūgis pasikartojė antrą kartą. Stulginskias buvo paleistas iš darbo stovyklos su teise grįžti į Lietuvą ir apsigyventi Kaune 1954 m. Pasiluosavęs nuvyko į šaurę pasiimti savo žmonos, bet ją rado visiškai invalide. Į tokią tolimą ir sunkią kelionę jos negalėjo imti. Tad jis pasiliko kar-

tu su ja net dvejus metus, dirb-damas ten agronomo darbu. Žmonos sveikata vyro prižiūrima kiek sustiprėjo.

Sugrįžus Lietuvon

Tuomet tik 1956 m. leidosi į kelionę ir laimingai pasiekė Lietuvą. Apsigyveno Vilijampolėje, gavę skurdžią pusterčio ant pusterčio metro dydžio landynukę. Stulginskias gavo buv. Leono Račiūno ūkyje už Volfo Engelsono bravoro ant Neries kranto šiltadaržių vedėjo darbu. Stulginskiene kaip invalide jokio darbo ir neieškojo. Stulginskias buvo atleistas į pensiją, kurios gavo 70 senų rublių mėnesiui. Stulginskienei gi buvo paskirta 300 tokių paų rublių mėnesinės pensijos. Tų abiejų pensijų jiems užteko pragyventi 10 dienų. Gera, kad siuntinukais juos rėmė jų duktė iš JAV.

Taip skurstant Stulginskiene ištiko tretysis kraujo išsiliejimo smūgis, kuris nutraukė jos gyvenimo siūlą 1962 m. liepos 16 d.

Tokiu būdu ši tauri ir kilni moteris apėjo šį tikrą vargą pasaulį, eidama 68-sius amžiaus metus (gimė 1894 m. rugpjūčio 24 d.). Į jos laidotuves susirinko didelis žmonių būrys. Ją lydėjo iš Vilijampolės į Petrašiūnų kapus per visą Kauną. Gėdulingoji procesija su kunigų priešakyje užpildė visą Laisvės alėją. Tai buvo didingos retai pasirodančios dabartiniais laikais laidotuvės. Buvo laidojama lyg nepriklausomos Lietuvos simbolis, o gausi ir tyli procesija virto protesto demonstracija prieš maskvinį okupantą.

Onos Stulginskiens mirties dviejų metų sukaktis. Šiuo straipsniu noriu priminti laisvojo pasaulio lietuvių išeivijai, kad O. Stulginskiene kentėjo ir mirė dėl mūsų visų, dėl Lietuvos, ne dėl savo pačios kalčių. Jos kaltės buvo — ištikimas ir sąžiningas tarnavimas laisvajai Lietuvai. Noriu priminti, kad ji buvo ir pirmose ateitininkų gretose. Jos kilnų atminimą turim prisiminti visi laisvojo pasaulio lietuviai išeiviai, kaip savo prezidentienę, kaip taurę savo tėvynės dukrą. Ji verta ne tik maldos ir šv. mišių, bet ir platesnių paminėjimų.

Pavojui praėjus

Atkelta iš 3 pusl.

li dar labiau užsiliepsnoti. Nėra jokios abejonės, kad Kinija ruošiasi dideliui smūgiui, atkiriui mažajame kare. Praėjusios savaitės įvykiai turės įtakos ateities raidai pietrytinėje Azijoje, kurią kinai laiko savo įtakos sritimi. Mes negalime tiksliai aptarti JAV - Kinijos karo pasekų, tačiau nujaučiame, kad mažajame kare Washingtono laimėjimas lydimas didelių abejonių.

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakarine pirma 1 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IS WOP 1490 kl. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEMlock 4-2413
1155 So. Maplewood Ave
Chicago 26, Ill.

Mūsų kolonijose

Kennebunk Port, Maine

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ DARBAI

Kas iš lietuvių nežino tėvų pranciškonų vasarvietės Kennebunk Port, Maine? Kas ten nėra buvęs ir žavėjėsis jų gražiąja erdve ir viskuo ką ten matė? Jei dar atsirastų kas dar nėra ten buvęs — prašau tą spragą užpildyti ir nuvažiuoti. Tėvai pranciškonai atlieka didelį kultūrinį ir tautinį darbą, kuris yra varomas keliomis kryptimis.

Gimnazija ra pirmoji jų darbo sritis. Reta kur rasti taip nebrangiai apmokamą ir taip gerai vedamą mokyklą, kaip tėvų pranciškonų vedamą viduriniojo mokslo įstaigą. Dar Lietuvoje baigę mokslus mokytojai, išėję papildomus kursus Amerikoje, jie yra ypatingai gerai kvalifikuoti mokytojai ir auklėtojai. Nedidelis skaičius mokinių leidžia jiems skirti daugiau laiko kiekvienam mokiniui atskirai, kad daugiau neša gera pačiam besimokančiam. Reikia net stebėtis tėvų pranciškonų pasiryžimu išlaikyti šią mokyklą kaip galima lietuviškesnę, priimančią lietuvių ir tik lietuvių kilmes vaikus.

Pastoracija yra dar viena tėvų pranciškonų sritis, kuri siekia už mūsų lietuviškos visuomenės ribų, nes ji yra prieinama visiems, kurie tik ateina į Kennebunkport. Tikrai ten rasiite ir religinę nuotaiką, ir susikaupimą ir ramybę.

Tėvų Gailiūšio pastangomis ir nuopelnu Kennebunkport tapo lyg mažas kultūrinis centras, kuriame mūsų dailininkai gali parodyti savo visuomenę darbus, kurių visuomenė nebūtų mačiusi, jei tėvai pranciškonai nebūtų jų įsigyję. Tėvų Gailiūšio nuopelnas kad yra įsteigta nedidelė meno galerija, kurioje žiūrovas gali matyti Varno, Zoromskio, Galdiko, Vizgirdos, Petravičiaus, Kasiliū, Valiaus ir kitų dailininkų kūrinius. Tai daro įspūdį aukštos kultūrinės nuotaikos vasaros poilsio vietos, kur ir kultūrinės vertybės nėra užmirštos.

Tėvui Gailiūšiui priklauso ir bibliotekos įsteigimas, kurioje telpa didelis skaičius lietuviškųjų knygų, kurioms šiaip nėra vietos plačiame pasaulyje.

nes privačios bibliotekos vis siaurėja ir mažėja. Tai yra tėvų pranciškonų lietuviškos kultūros ir lietuviškojo žodžio puoselėjimo ir palaikymo darbas.

Didžiausias dalykas, kurį tėvai pranciškonai imasi daryti — yra koplyčios statyba, kuri bus tikrai viena iš vertingiausių pastatų mūsų emigracijos laikotarpyje. Koplyčios projektą yra padaręs dailininkas Jonynas, o jos statyba bus vykdoma sutelkus lietuviškas jėgas.

Koplyčios negali pastatyti vienas žmogus, ar viena kongregacija, ją paprastai stato visuomenė. Ir tikrai lietuviai nepagalės nei darbo nei dolerio, kad šį darbą paremtų. Mes jau turime kelis lietuviškus pastatus — Putnam, New York, Kanadoje, jei dar vieną turėsime Maino valstybėje, tikrai nebus per daug, o vis dar per mažai. Gi mūsų inžinieriai, dailininkai, kurie buvo užaugę ir išauklėti nepriklausomybės laikais, niekad negalės būti pakeisti kuo kitu, nes jų sugebėjimas ir jų žinios yra dalis mūsų nepriklausomybės.

Tėvui Gailiūšiui, kuris jau nuo seniai vadovavo pranciškonų veiklai, priklauso didelė pagalba, pripažinimas. Už jo tylią ir nematomą darbą, kaip ir visiems pranciškonams, kas nors ir kada nors ištars "ačiū". Lietuvos žemės buvo pilna tokių tyliųjų darbininkų, kurių net vardų niekas neatsimena. Nors vienam iš jų tegul bus leista padėkoti dabar.

El. Vasyliūnienė

Teisingumo sekretoriaus Robert Kennedy žmona laukianti jau devinto kūdikio, kuris turėtų gimti gruodžio mėnesį.

ZEMAIČIŲ KLAUSIMAS

Konstanzos mieste, Šveicarijoje, prie Bodeno ežero, įvyko religinės bei civilinės iškilmės penki šimtai penkiasdešimtųjų metinių nuo Konstanzos Visuotinio Bažnyčios susirinkimo progai. Lietuviams ši sukaktis yra įdomi ir tuo, kad jame buvo svarstomas žemaičių klausimas.

Vytauto ir Jogailos delegacija susirinkimui pateikė ilgą keturiasdešimties punktų skundą, kuriame buvo išdėstytos Kryžiuočių Ordino Lietuvai ir Lenkijai padarytos skriaudos. 1415 metais į Konstanzos susirinkimą Vytautas pasiuntė šešiasdešimt jau pakrikštytų žemaičių, kuriems vadovavo du Vytauto didikai Jurgis Gedgaudas, Jurgis Galminas ir Vytauto sekretorius Nikalojus Sepiškis.

Zemaičių delegacija buvo iškilmingai priimta Konstanzos katedroje. Konstanzos susirinkimas Kryžiuočių Ordinui reikė didelių smūgių. Krikščioniško pasaulio akyse buvo visiškai sužlugdytas Ordino prestižas. Visuotinis Bažnyčios susirinkimas Konstanzoje yra pasilikęs istorijoje, kaip pirmas krikščioniškos Lietuvos prisistatymas Vakarų Europai.

Išleidimas poezijos knygos tai lyg metimas rožės lapelio į Grand Canyon prarają ir laukimas atgarsio. — Don Marquis

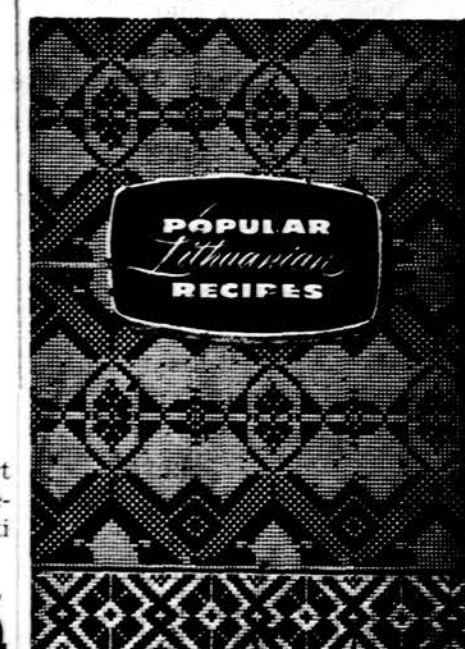
WESTERN AUTO SERVICE

PAGRINDINIS IR SMULKOS AUTOMOBILIŲ PATAISYMAI
4318 S. Western, Chicago 9, Ill.
sav. ST. 62ERRA LA 2-1790

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Surinko

JUZE DAUŽVARDIENE

Tai nepaprasta knyga. Virš 200 receptų grynai lietuviškų valgių gaminimui anglų kalboje. Ponia Daužvardienė, kuri dažnai pasakodavo apie lietuviškus valgius per Chicago radio ir televizijos stotis, surinko pačius įdomiausius lietuviškų valgių receptus ir DRAUGAS juos išleido labai patraukioje formoje. Pirmą kartą tokia knyga pasirodo knygų rinkoje.

Gera dovana kitataučiams ar angliškai skaitantiems lietuviams.

Kaina — \$2.00

Užsakymus kartu su pinigais ruskite:

DRAUGAS

4545 W. 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.

COSMOS PARCEL EXPRESS CORPORATION

PRANEŠA, kad priima maisto dovanų užsakymus giminėms SSSR.

Pristatymas skubus iš maisto sandėlių, esančių Sovietų Sąjungoje. Kainos prieinamos.

Pageidaudami katalogų, kreipkitės į bet kurį mūsų skyrį arba į vyriausią įstaigą:

45 West 45th Street
New York, N. Y., 10036, Room 1101
Tel. CI 5-7905

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632
Telef.: Virginia 7-1141

TURTAS — \$87,000,000

REZERVAI — \$8,500,000

Už taupmenas mokame dividendus kas 3 mėnesiai
PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI

VALANDOS: Pirmadieniais 9 iki 8 v. v.
Antrą, 9 iki 4 v. v. Trečiadienį — nedirbama.
Ketvirtą, 9 iki 8 v. v. Penktą, 9 iki 4 v. v. Šeštą, 9 iki 12 v.

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,
Prezidentas

BOSTONO ŽINIOS

LEMBERTAI CALIFORNIJON

Poetas - teisininkas Pranas ir Monika Lambertai išvyksta pas-toviam apsigyvenimui Californi-jon. Jų laikinas adresas: 317 Strand St., Santa Monica, Calif.

Neramaus pasaulio sukūriai neša mus per gyvenimą kaip jaunuolius, ieškančius laimės ar nuotykių, nors mūsų galvas jau dabina sidabro varšos.

Pranas ir Monika Lambertai ramiai gyvena gražiose mieste. Nors daug kas nepažinojom Lambertų, bet jaunimas dainavo — Tau, sesute, baltos gėlės, o man kardas prie šalies, — populiarią Prano Lambert dainą. Karo audrų sukūriai užtrenkė Biržų notaro įstaigos duris, o ponai Lambertai pasileido "pa-sviečiai."

Kelioliką metų Bostono lietu-vių kultūriniam ir visuomeni-niam gyvenime visur buvo Lem-bertų šeima. Čia, Bostone, Pranas Lambertas vertėsi namų pirkimo - pardavimo amatu, žmona Monika, išmokusi naujo amato, atidaro grožio salioną, o sūnus Vitalis čia baigė inžine-rijos mokslus, iš čia atliko ka-rinę prievolę Dėdei Samui ir čia sukūrė savo šeimą. Gyvenimo sūkūriai išnešė sūnų su šeima į Connecticut, o vėliau ir į Cali-forniją, o rugpjūčio 5 d. vakare, tautinės s-gos namuose atsisvei-kinom Moniką ir Praną Lem-bertus, kurie irgi pasuko su-naus kelių Californijon.

Paskubomis buvo surengtos Lambertams gražios ir kultū-ringos išleistuvės. Išleistuvėms vadovavo rašyt. Ant. Gustaitis. Kanauninkas Myk. Vaitkus savo žodyje prisiminė net 1918 metus, kada jis pirmą kartą susitikio Praną, o dar po keletos metų ir Moniką Lambertus. Smuikininkas Izidorius Vasyliū-nas, palydint pianu sūniui Vyte-niui, pagrojo porą muzikos da-lykėlių. Solistė Daiva Mongir-daitė - Richardson padainavo dvi dainas: Meilės rytas ir po-tas, žodžiai Prano Lambert, o muzika Jul. Gaidelio, kuris ir akompanavo solistei. A. Gus-taitis perskaitė visų susirinku-sių pasirašytą adresą ir įteikė iš meno parodos nupirktą pran-cūzų dailininko pieštą paveiks-lą, prof. Prano Galinio vardu — Adomo Mickevičiaus raštus (anglų kalba) ir Goethės raštus (vokiečių kalba). Be to, prof. Galinis dar atsisveikino ir žo-džiu. Taip pat buvo įteikta Bos-tono mišraus choro plokštelė, kurioje yra įdainuota ir Prano Lambert daina. Dar žodžių at-sisveikino L. B. Bostono apl.pirm. St. Griezė - Jurgelevičius, Dramos sambūrio — Jurgis Ja-šinskas, Biržiečių — Jonas Va-siliauskas, — B-nės apyg. — Justas Vaicaitis, Kultūros klu-bo — pirm. Zigmąs Gavelis, spaudos bendradarbis P. Žickus,

Keleivio redakt. — J. Sonda ir Baltų dr-jos — inž. Mickūnas. Raštų atsisveikino — Ateitinin-kų federacijos vadas dr. J. Gir-nius ir bostoniškiai Irena ir dr. Bronius Baškiai. Po visų kalbų ir meninės dalies tęsėsi gražios vaišės ir visų atsisveikinimas.

Lembertai iš Bostono vyksta į New Yorką, kur aplankys Pa-saulinę parodą, dalyvaus Lie-tuvių Dienoje, o tada išvyksta Californijon.

VENGRŲ ŠOKĖJAI MENO FESTIVALY

Bostono meno festivalis jau peržengė savo gyvenimo antro-jon pusę. Festivalį lanko dau-gybė žmonių. Šalia meno paro-dos, čia yra dainuojama, vaidi-nama, griežama ir šokama.

Rugpjūčio 3 d. vakarą pasi-rodė vengrų tautinės grupės šo-kėjai. Žiūrovų buvo daug, o ge-resnės vietos iš anksto užimtos. Vengrų šokėjai buvo šiltai su-tikti, o amerikiečių spauda la-bai gražiai apie juos atsiliepė net ir nuotraukų pajavairinimu.

JANUSKEVICIAI HAVAJUOSE

Žinomi Bostono lietuvių vei-kėjai Anelė ir Juozas Januske-vičiai šios vasaros atostogas praleido keliaudami. Jie ilgėsi laiką pabuvojo Havajuose. A. ir J. Januskevičiai yra Laisvės Varpo valdybos nariai ir dideli tos kultūrinės radio programos rėmėjai.

PAMALDOS LIETUVIŲ KALBA

Sv. Petro Lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone pamal-dos lietuvių kalba būna sekma-dieniais 7, 8 ir 10 valandomis, o anglasčiai — 9 ir 11:30 val. Vaikų mišios yra 9 val. (angliš-kai). O koplyčioje prie 7-tos gatvės — 8 val. anglasčiai ir vaikams, o 9:30 — lietuviškai. Pagal šv. sosto parėdymą, da-lis mišių maldų yra skaitoma tautinėmis kalbomis.

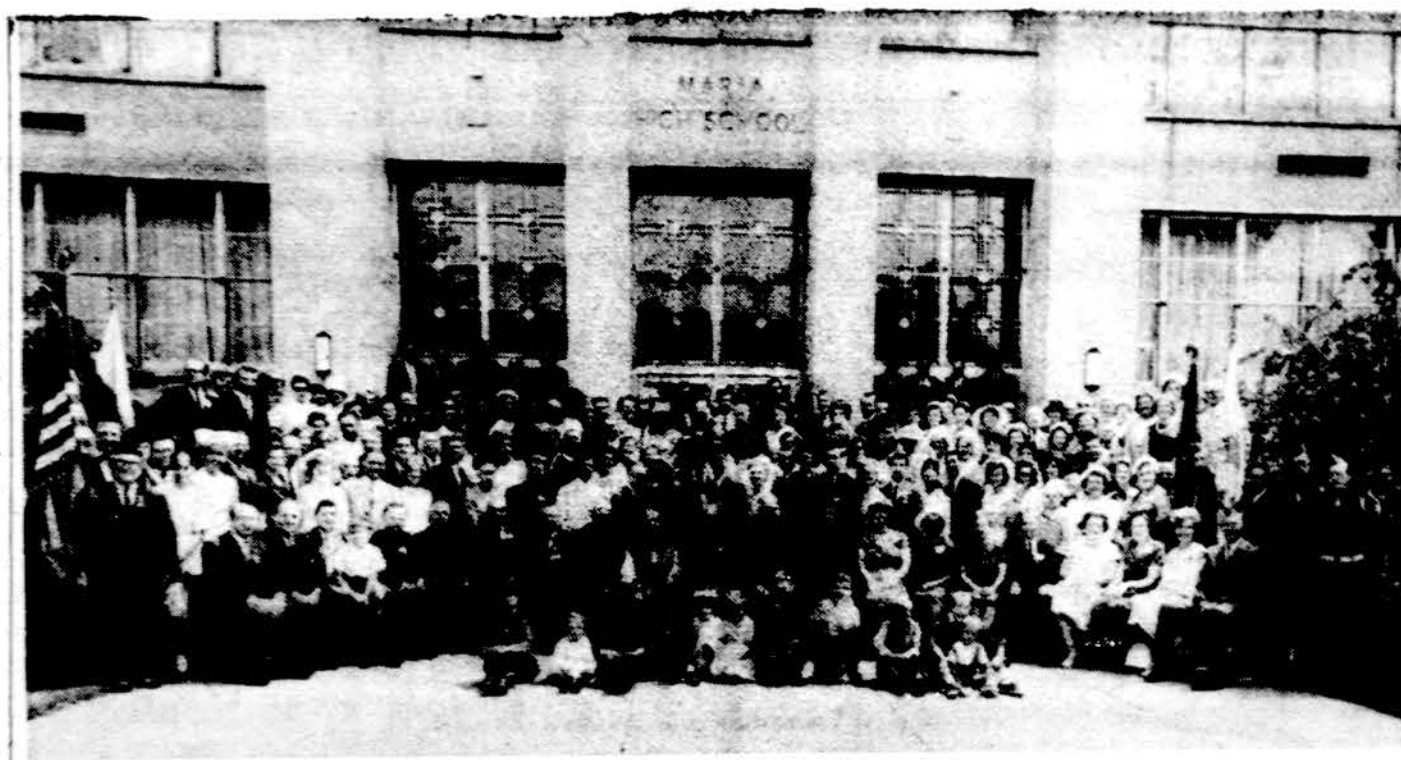
STAIGA MIRĖ VADEIŠA

Savanoris kūrėjas Vadeiša, kuris nuo atvykimo į Ameriką turėjo savo batų taisyimo dir-buvėlę So. Bostone, buvo rastas miręs širdies smūgiu. Jo palaikai buvo lėktuvu pervežti lai-dojimui Chicagon, nes ten gy-vena jo žmona ir sūnūs.

VYRŲ REKOLEKCIJOS

Vyrų rekolekcijos įvyks Ma-rijanopoly pas tėvus marijonus rugpjūčio 29-30 dienomis.

— JAV vėžio instituto direk-torius dr. Endicott skelbia, kad bo — pirm. Zigmąs Gavelis, spaudos bendradarbis P. Žickus,

Lietuvos Vyčių seimo atstovai ir svečiai po iškilmingų pamaldų Gimimo par. bažnyčioje nusifotografavo prie Marijos aukštesniosios mokyklos praėjusį sekmadienį. Sėdinčiųjų priešakyje (ketvirtas iš eilės kairėje) yra kun. dr. St. Valušaitis, kun. V. Puidokas, garbės nariai — muz. A. Aleksis ir L. Simutis, kun. Ant. Zakarauskas, vysk. V. Brizgys, pasakęs pamaldose prasmingą pamokslą, buvęs Vyčių dvasilos vadas kun. J. W. Stanevičius, mišias atnašavęs prel. E. Cernauskas, kun. E. Abromaitis, antram termi-nui išrinktoji L. Vyčių pirmininkė Elena Šaulytė-Shields, vicepirm. Marija Stonytė ir kiti centro val-dybos nariai.

Pavergtųjų tautų savaitė ir mes

JONAS V. AICIONAS

Nė vienam lietuviui šiandien nekyla abejonės, kokias pagrindi-nes pareigas uždėda trenties ar išėjvos gyvenimas. Kova dėl savo krašto laisvės ir tautos išlikimo reiškia visomis gali-momis priemonėmis. Prie vienos iš tokių priemonių čia truputį staptelėsime.

Kodėl paskelbta savaitė?

Tikrąją Pavergtųjų tautų sa-vaitę paskelbimo — priežastį žino, tur būt, tik kompetetingi val-džios ir valstybės organai. Mes galvojame, kad tos savaitės pas-kelbimas būtų visoms paverg-toms tautos lyg ir padrasini-mu, nenuleisti rankų dėl laisvės kovojant, būtų lyg akivaizdžiu parodymu, jog šio krašto vy-riausybė pripažįsta neteisėtai iš-plėstas valstybines pavergtųjų teises ir nepriklausomybę. Su-prantama, ir šio krašto vyriausy-bė iš savo pusės tikisi už tokį padarytą žestą didesnio nuosi-rdumo ir bent moralinės para-mos valstybei iš okupuotųjų valstybių mažumų, tautinių gru-pių, įsikūrusių Jungtinėse Ame-rikos Valstybėse.

Neatliekame pareigos

Vartant lietuviškosios spau-dos puslapius ir pačiam savo akimis matant Pavergtųjų tautų savaitės demonstracijas, pirš-te persai skaudi išvada: primy-tinai esame raginami aukštųjų pareigūnų kuo gausiausiai daly-vauti demonstracijose, patys va-rome propagandą spaudoje ir radijo bangomis, tačiau... tik da-lis paklūsta pareigai, vieną kar-tą per metus ištiesti draugišką ranką kitoms užgrobtoms tau-toms ir atsiliepti į paties Ame-rikos prezidento kvietimą.

Kiek yra tautybių Chicagoje, ir kiek susirinktų Pavergtųjų tau-tų savaitės eisenoje žmonių, jeigu iš kiekvienos mažumos daly-vautų bent dešimtadalis? Žino-ma, Grant Parke tikrai netilptų, o pati eiseną išsiplėstų gal per dvidešimtį ar daugiau kvartalų. Įspūdis susidarytų visai kitas. Ne tik šio krašto nuolatiniams gyventojams, mieliai stebintiems su vėliavomis ir plakatais žy-guojančius, bet, ypač, tiems, nuo kurių daug priklauso mūsų vieta kitų tarpe šiame krašte.

Kas darytina?

Jeigu mes norime ko nors reikalausti, kad ir teisčiausio dalyko, būtinai privalome paro-dyti, kad to pageidauja ne tik ma-ža dalis, bet visi. Tad, jeigu reikalaujame savo kraštui ne-priklausomybės, reikalaukime ne 800, kaip buvo galima spres-ti iš šių metų demonstracijos Chicagoje, bet nors 8,000-čiai. Kas iš to, kad visame Grant Parke susispaudė vos trejetas tūkstančių visų tautybių? Tie-sa, vienas korespondentas skel-bė net aštuonis tū. stanečius, bet kažin ką tai galėjo padėti bend-ram reikalui. Gal tik tiek, jog tautietis, pasiskaitęs laikraštį, je, sau ramiai pagalvotų: aha, jeigu tiek daug buvo, tai ma-

nes nereikia. Apsieis...

Berekalingas savęs pačių gy-rimas spaudoje labai dažnai pakenkia mums patiems. Prie-singai, teisingas įvykio nušvie-timas ne tik kad niekad nepa-kenks, bet visuomenei nurodys daromas klaidas, tuo pačiu įtai-godamas panašių klaidų atei-tyje vengti.

Tiesa, kai kuriuos kitos tau-tybės šiemet pasirodė kur kas silpniau. Tačiau tai nėra pavy-dys kovojančiam lietuviui. Mes turime būti pavyzdžiu kitiems. Mes, aukštos kultūros ir senos, gražios kalbos tauta. Gražiaus-ias pavyzdys būtų, jeigu pradė-tume tokiame dideliame įvy-kiai ruošti iš anksto: sudary-ti atitinkamus planus, įvesti į aikštes organizuotą lietuvišką jaunimą (skautus, ateitininkus ir kt.), kuris nestovytų laukia arba lengvai iš stovyklų atveža-mas. Negalima jokiū būdu su-tikti su mintimi, kurią iš šalies teko nugirsti: girdi, ta ar ta organizacija nepolitinė, todėl jai ne vieta paroduoti Paverg-tųjų tautų savaitę. Bet, ar ko-va už laisvę yra politika? Ar kiekvienas lietuvis, juo labiau, organizacija neprivalo už laisvę kovoti?

Antras klausimas — kad ir kitos tautybės gausiau parody-tų savo pasipriešinimą okupan-

tui. Tik reikia geros organiza-cijos. Kodėl mes, lietuviai, nesit-rintume tartis su kitų pavergtųjų tautų atstovais dėl geresnio ir įspūdingesnio pasirodymo? Kad eiseną atrodytų ne kaip palaidą minią, bet drausmingą ir atsakomą pasiryžusių ko-loną.

Visu, bolševikų užgrobtų, tau-tybių laikraščiai jau iš anksto privalo savo žmones priruošti, o tų tautybių vadovaujami ar reprezentaciniai organai nuo-lat kontaktuoti su organizaci-jomis ir atskirais asmenimis. Nes toks įvykis vyksta tik kar-tą per metus.

Pabaigai

Jeigu ne trys, o trisdešimt tūkstančių kitamet susirinktu-me, tada čikagiečiai valdžios atstovai būtų priversti pripa-žinti, kad ir po dvidešimties okupacijos metų laisvės troški-mas gyvas ir nemažėjantis. Ta-da ir mūsų reikalavimai galės būti drąsesni ir tikrai pagrįsti ne dalies, bet visumos.

O kas būtų, jeigu šiandien kiltų koks svarbus reikalas, ir mums tektų kreiptis į miesto ar valstybės organus? Jeigu gautume atsakymą: kad jūs kal-bate — Chicagoje visų paverg-tųjų tautų mažumų, tokių, kurie reikalauja laisvės savo kraš-tams, tėra tik trys tūkstančiai. O kiti? Taip, jie jūsų tautiečiai, bet mes jų nematome ir jų nu-sistatymo nežinome...

Mes, vis dėlto, padarysime, kad žinotų.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Phoenix, Ariz.

PHOENIX'E, ARIZONA GY-VENA DAUG LIETUVIŲ

Kaip žiemos metu, tūkstan-čiai turistų skuba į Phoenix pa-sigėrėti visada šiltais saulės spinduliais, taip vasarą, karš-čiams prasidėjus, net Phoenix gyvenantieji išvažiuoja kur ki-tur, naujų vietų pamatyti ir kiek atsivėsinti.

Tarp daugelio lietuvių Pho-enix gyvena, anksčiau buvę či-kagiečiai Cecilija ir Romualdas Stasiūnai. Jų adresas — 3428 North 17 Ave. Šiais metais švėsdami savo 40 metų jungtu-vių sukaktuves, Stasiūnai nuta-rė nuvažiuoti į Texas ir aplan-kyti savo gimnaitį kun. Anta-ną Bertašį, kuriam daug padė-davo dar tebegyvenant Vokie-tijoje ir sudarė dokumentus at-važiuoti į šį kraštą.

Kun. Antanas Bertašius da-bar gyvena St. Joseph's church, Fort Davis, Texas. Fort Davis yra vakarinėje Texas dalyje, nedidelis, bet su gražiomis apy-linkėmis, miestelis. Praeitą šimt-mečio vidury čia buvo kariuo-menės dalinys apsaugoti kelei-vius nuo indėnų užpuolėdinių. Fort Davis — puikusia vieta poilsiui. Dienos vasarą čia nie-kada nėra perkarštos, o nak-tys — vėsios. Žmonės čia nie-kad nenaudoja šaldytuvų, nes jų nereikia. Prie Fort Davis

yra dvi didelės observatorijos dangaus kūnams tirti. Tas ob-servatorijas kasmet aplanko tūkstančiai turistų ir mokslin-kų iš įvairių kraštų; net ir iš Europos.

Stasiūnai aplankė ir kitus lie-tuvius kunigus, dirbančius mi-sijų darbą El Paso vyskupijoje: kun. Stanislovą Aleksiejų, kun. Joną Burkų, kun. Pranciškų Jo-kubaitį ir kun. Romaną Klumbį. Keletą savaitių pailsėję, Sta-siūnai grįžta atgal į savo Pho-enix, Ariz.

Waterbury, Conn.

DIDŽIULIS TRILYPIS PIKNIKAS

Viso Connecticut trijų orga-nizacijų apskritys kaip kasmet ir šįmet rengia didžiulį pikni-ką - gegužinę. Rengėjai yra Darbininkų sąjunga, Moterų są-junga ir Katalikų susivieniji-mas. Šios organizacijos yra gau-sios savo nariais ir išdu, ir jų piknikai visuomet sutraukia ne tik iš viso Connecticut, bet ir tolimų kolonijų svečius. Pikni-kas įvyksta rugpjūčio 30 d. Bel-leview parke, Lakewood, Water-bury, kur ir visi didieji pikni-kai būna rengiami. Tam pikni-kui jau organizacijų darbinin-kai smarkiai rengiasi. Turėjo ke-lis susirinkimus, padarė visus paruošiamuosius darbus. Bus orkestras ir šokiai. Veiks bufe-

DRAUGAS, trečiadienis, 1964 m. rugpjūčio 12 d.

tas ir virtuvė, todėl nei alksti nei trokšti svečiams neteks. Programoje numatoma visokių pramogų.

Gegužinę rengia senieji, tai yra, senųjų ateivių veikėjai, o jie parengimus moka suruošti. Dirba visas būrys žmonių, gra-žiai darbus pasiskirstydami, ir, žinoma, suvažiavimas tikrai bus didelis, nes oras nesutrukdys, kadangi yra didžiulė salė su vi-somis kitomis patalpomis.

Dar prie naujųjų ateivių Wa-terburio apylinkės lietuviai tu-rėjo dvi nuosavas vietas lietu-viškams suvažiavimams. Dabar vieną komunistuojantieji parda-vė, o kitą Naugatucke anais metais buvęs du kartus didysis potvynis nunešė. Dabar per tą jų buvusį lauką eina modernus didžiulis kelias, kuris vedamas per Waterbury Kanados link.

Tuo pačiu Waterbury vyksta didžiuliai kelių vedimo darbai, nes čia susikryžiuos vedami iš New Yorko į šiaurę ir kelio nu-meris 84, kuris eis per Visą A-meriką. Dėl to upių vagos pa-keičiamos kitomis kryptimis, griaujami kalnai ir ant aukštų betono stulpų keliama autostra-dos sujungiamieji keliai.

DARGIS DRUG STORE

2425 W. Marquette Road

LAIKE ATOSTOGŲ nuo rugpjūčio mėn. 15-tos dienos YRA UŽDARYTA

Sugrįšim rugsejo mėn. 3-čią dieną

Prašome patikrinti savo receptus dėl pakartotinių iš-pildymų.

Dėkingi esame už Jūsų paramą.

CHARLES P. DARGIS

Reg. Pharmacist

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI) Sav. DAN LIUTIKAS

TAISYMAS yra mūsų SPECIALYBĖ. VISŲ GAMYBOS • GREITAS patarnavimas • GARANTUOJAMA • KREDITAS

2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 241-2446

4 1/2% 5% current dividend on investment bonus

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 23, ILLINOIS

Valandos: Pirmad., antr., penktad. 9 v. r. — 4:30 p. p.

Trečiad. uždaryta: ketvirtad. 9 v. r. — 3 v. r.

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:

BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226

Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRosp. 8-5875

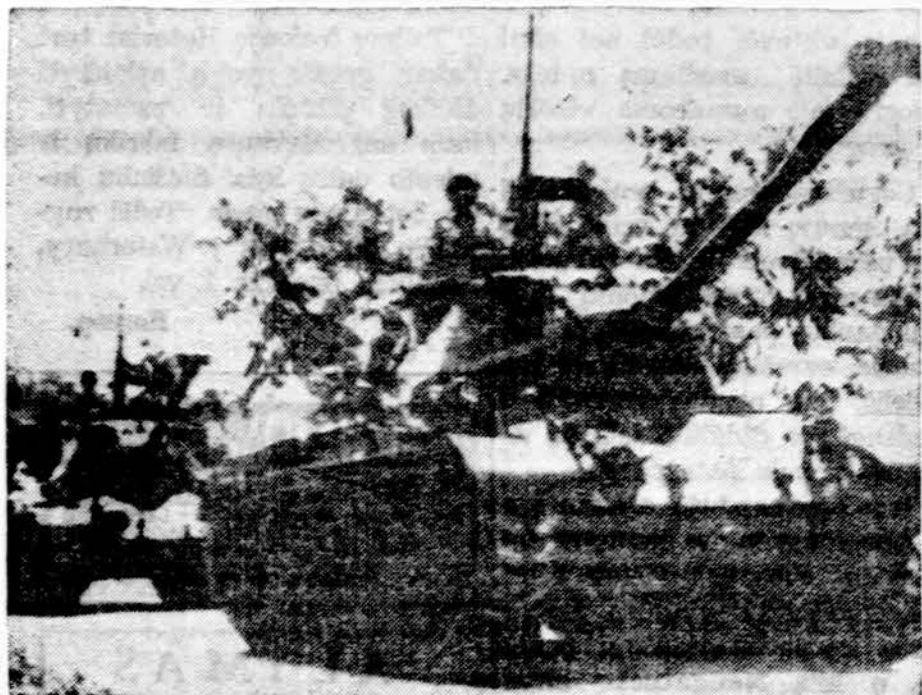
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt., nuo 9 iki 9:30. kitom dienom nuo 9 iki 6 v. p. Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 valandos

Liepos ir rugp. mėnesiais abi krautuvės sekmadieniais uždarytos.

Pietų Vietnamo premjeras gen. Nguyen Khanh stebi komunistų pozicijas.

Graikijos armijos tankai rieda Turkijos sienos link.

APIE VIRUSUS

Mažiausi padarėliai — ligų sukėlėjai

Tūkstantinės milimetro dalies didumo kūneliai — bakterijos — daugeliui žmonių atrodo esą patys mažiaji gyvūnėliai; bet kad yra dar išties kariuomenės mažutėliai (mikrobai) prieš žmogaus dydį, tai mažiausi apie tokius nežinoma. Jau išties dešimtmečiai, kai Pasteuro (mokslas apie bakterijas įkūrėjas) ir Kocho (džiovos bacilų atradėjas) atradimai žmonijai pranešė, kad visą eilę pikčiausių pasaulio rykščių, baisiausių epidemijų ir kliausių užkrečiamųjų ligų sukelia įvairaus pavidalo maži gyvūnėliai, tematom tik pro mikroskopą.

Po tų atradimų beveik visos žmonių, gyvulių ir augalų ligos buvo ištyrinėjamos. Paaiškėjo, kad sergant kai kuriomis ligomis, kurios neabejotinai yra užkrečiamosios rūšies, vis dėlto nieku būdu negalima buvo nustatyti ligos sukėlėjo. Buvo daroma išvada, kad ligos sukėlėjais turi būti toks mažutėliai, jog ir stipriausiu naujųjų laikų mikroskopai nepastebėtų, kad galima būtų pamatyti.

Augalų liga mozaika
Ši spėjama patvirtino 1890 m. daryti bandymai norint suvokti augalų ligos „mozaikos“ priežastį. Tai yra ūkininkus gėdinti bulvių, pamidorų, tabako ir kitų augalų liga, gavusi tokį vardą todėl, kad ja sergą augalai atrodo mozaikiškai, nes vietomis atsiranda lapuose šviesiai žalsvi, gelsvi arba balti dėmeliai, kurios panaikina prigimtą lapo žalumą. Bulvių mozaikos liga padaro ūkininkui labai didelį nuostolį: dėl jos mažėja bulvių derlius.

Dirvose šia liga išsėjoja lapų utėlės, kurios čiulpia mozaikos ligą sergančio augalo lapų sultis, prisigeria ligos nuodų ir, nurpūlojusios ant kito augalo apkrėčia.

Šia liga, ypač kiek ji pasireiškia tabake, 1892 m. studijavo rusų tyrinėtojas Ivanovas. Ir visgi jam nepavyko surasti gyto padaro, galimo laikyti apkrėtimo nešėju. Tačiau jam kilo mintis, kad už mozaikos ligą turi būti atsakingi mažutėliai padarėliai, kurių anuo met negalima buvo pastebėti pro stipriausius mikroskopus. Jis darė bandymus su atskirais egzemplioriais ir leido per koštuvinius vamzdžius „mozaikos“ ligą sunkiai sergančių augalų celių sunką, kuri, be abejo, turėjo daug nuodų. Koštuvai buvo tokie tankūs, jog su laikydavo ir pačius mažiausius mikrobos. Bet perleistas ir per tokius bakterijas pagamintus filtrus (koštuvus), skysčiams pasirodė davę tebesą stipriai užkrečiamas. Tais praktiniais bandymais pirmą kartą buvo įrodytas nematomų užkrečiamųjų nuodų buvimas. Jie vėliau buvo praminti ultravioleto (neregėjamojo) virusu.

Virusai
Nuo šių pagrindus padėjusių bandymų, virusų tyrinėjimas išaugo į plačią mokslo sritį. Ir, vėl, XX šimtmečio viduryje buvo jau žinoma per 200 virusų rūšių, sukeliančių ligas žmogui, gyvulių ir augalų. Pačios didžiausios žmogaus rykštės yra juodosios rauplės, vaikų nugaros paraližius, pasiutimas, tymai, vėjraus rauplės, smegenų uždegimas, įvairios slogos ir kitos ligos.

Iš gyvulių virusų ligų yra antrinio ir ligų epidemija, kiaulių mėsos, o augalų kenksmingiausia virų liga — „mozaika“. Prancūzų tyrinėtojas d'Herelle surado, kad esama tokių virusų, kurie eda ir bakterijas.

Betyrinėjant mozaikos ligą, gauta nuostabių rezultatų. Jie tokie žymūs, jog gali pakeisti žmogaus nuomonę ne tik apie virusų tyrinėjimą, bet iš pagrindų pakeisti pažiūrą į gyvenimo esmę. Princetono mieste, JAV Rockefellerio institute chemikui W. M. Stanley pa-

vyko iš mozaikos liga sergančių tabako augalų atskirti virusų kristalo forma. Reikėjo sumalti ne mažiau kaip 5 tonas „mozaikos“ sergančių sušaldytų tabako lapų ir veikti įvairiausiais cheminiais būdais, kol gauta virusų gryno kristalo forma, ir jis buvo stipriai užkrečiamas. Dėl tikrumo te kristalai dešimt kartų ištirpdyti, o jų tirpinys vėl sukrystalizavosi. Per visą bandymų eilę kristalai nekeitė nei savo fizinių bei cheminių ypatumų, nei neteko apkrėtimojo stiprumo. Kitų augalų panašius ligų virusų tyrinėjimai patvirtina W. M. Stanley atradimą. Nūdien nėra abejojimo, kad ligas keliančius virusus galima atvaizduoti kristaline baltyminių kūnelių forma.

Gyvybės kristale
Šis patyrimas išsina toli už virusų tyrinėjimo ribų. Kad cheminiai kūneliai yra gyvi padarėliai, rodo kropsčius jų dauginimosi vyksmo tyrinėjimai. Bet tie kūneliai tam tikromis sąlygomis gali pavirsti kristalais. Tačiau, nors ir kristalo formos būdami, jie nustojo savo gyvybės, gyvo organizmo pažymy. O kad gyvybės galėtų būti kristale, yra ligi šiol negirdėtas dalykas. Taigi, nauji tyrinėjimų duomenys verčia iš pagrindų patikrinti pažiūras į gyvybės esmę. Mat, pagal ligi šiol galiojančią pažiūrą, gyvybės reiškiniai ten, kame yra cėlė (nervėlis), jos pažymiai yra medžiagos apykalta ar dauginimasis, nors šie reiškiniai vyksta paprasčiausia forma. Kristalinių kūnų negalima buvo skirti į šią sritį. Ir vis dėlto tyrinėjimai išsklaidė aiškiai tokią medžiagą, kurios dėl kristalizacijos turėtų būti laikomos be gyvybės kristalų, tačiau jos gyvenime organizme dauginasi, milžiniškai išsiskverbia, apima įvairius organus, ten sukelia tam tikrus ligų vystymo veiksmus, o perkėlus į kitas tas pat rūšies būtybes, jose gali sukelti vėl tuos pačius ligos reiškinus!

Neįmanydamas ką besakyti, dr. A. W. Buranso žodžiais tariant, žmogus stovi prie vartų, skiriančių gyva nuo negyvo. Perspektyva yra didžiulė: ar gyva medžiaga gali virsti kristalo forma, o tada tą mintį tęsiant, kyla klausimas: gal gyvybės ligi šiol laikotarpis ištinoti „kristaliniai miego“ ir iš vieno pasaulio patekti į kitą erdvės kūną? Arba tokios medžiagos, kaip kristaliniai virusai pasirodžiusios, gal tėra gyvos substancijos pirmtakai. Tačiau, kuria gi akimirka iš molekulių krivės pasidaro kvėpuojantis organizmas, kuris savyje jungia būtiniausių savumus — medžiagos apykaitą ir celių dalymąsi? O gal žmogaus akys nuolat vyksta gyvybės atsiradimo stebuklas, kai virusas kristalus „pabudina“ celių sunka, paskaita gi tie kristalai elementinių „kūnelių“ pavidalu gauna gyvybės formą?

Šie klausimai tebėra dar neatskaiti. Bet viruso tyrinėjimo pažanga yra labai didelė ir įneša žmogui šviesos ir duoda viltų, kad medicinos mokslas suteiks reikšmingus ginklus kovai su visa eile žmogui praeitųjų epideminių ligų, — sako dr. A. W. Burans.

J. Mkus
Siaūs metais Tarptautinis Eucharistinis Kongresas įvyksta Bombayje, Indijoje. Plačiau pažinti Indiją, jos gyventojus bei papročius paskaitės knyga

NUO IMSRĖS IKI ORINOKO — PER FAKIRŲ ŽEMĘ,
parašyta buvusio Indijos Misiонерiaus — kun. A. Sabaliausko. Šią knygą galima įsigyti per DRAUGĄ — kaina \$2.00.

CLASSIFIED GUIDE

Paskolos, perkant namus, daromos ilgim terminams ir žemai nuomimčiai, mėnesiniais išmokėjimais.

Dėl informacijų kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road, Chicago, Ill., Virginia 7-7747

Graziajam jaunimėliui

Vasaros atostogos, laiko daug, nepalikime atostogaujanti jaunima be gražios lietuviškos knygos:

1. Vincas Krėvė: Rytų pasakos, žymaus mūsų literatūros klasiko puikių pasakų knyga vyresniesiems \$2.50
2. Grimų pasakos, stambi ir įdomi rinktinė brolių Grimų pasakų knyga 8-12 m. berniukams ir mergaitėms \$3.00
3. Jurgis Jankus: Senas kareivis Matutis, linksma ir įdomi apysaka apie didžiulį kareivio Matutis nuotykius \$3.00
4. Lūdas Dovydenas: Naktys Karališkuose, apysaka 10-14 m. jaunimui apie dviejų berniukų išdaigas vienos auksinės šienapiūtės metu \$2.00
5. Aloyzas Baronas: Mėlyni karveliai, nuotaikingos apyskaitės jaunesniems berniukams ir mergaitėms \$1.50
6. Jūrminko Šmėdado nuotykių, pasakų ciklas iš garsiosios arabų pasakų knygos „1001 naktis“ \$2.00

Užsisakykite adresu

Draugas
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

DEMESIO

Jeigu jums reikia GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į „Draugą“, kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir priimama kaina.

DRAUGAS
4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

OPPORTUNITES

Taverna ir namas, šalia dviejų lietuviškų laidotuvių koplyčių. 2 aukštai (3 butai), 2 mašinoms garažas. 4358 So. California Ave. Telef. — VI 7-8289.

PARDAVIMUI

GARBAGE DRUMS
WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free Delivery
5757 S. Halsted & 5622 S. Racine
Tel. 224-4362 • 434-1113

HELP WANTED — REIKALINGI DARBININKAI

PLANT DESIGN ENGINEERS AND DRAFTSMEN

Immediate, permanent openings, in following categories, at salaries of \$10,000 to \$15,000 per year for experienced, qualified persons having 4-6 years' minimum experience:

MECHANICAL DESIGNERS
STRUCTURAL DESIGNERS
ELECTRICAL DESIGNERS
MINERALS BENEFICATION ENGINEERS
INDUSTRIAL ENGINEERS

Centralized Engineering Department of Multiplant producer of industrial silica sand is located in Ottawa, Illinois. Open pit mining operations employ crushing, slurry pumping, bulk materials, electro-static and magnetic separation, and fine sining.

Excellent working conditions, limited travel to plants, company paid deferred compensation plan, health and life insurance, moving expenses paid.

Send complete, confidential resume with first contact to:

E. A. KEHR, CHIEF ENGINEER

OTTAWA SILICA COMPANY

P. O. BOX 577, OTTAWA, ILLINOIS

Remkite tuos, kurie skelbiasi dienr. Drauge.

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

MISCELLANEOUS

Tel. GRovehill 6-7875
ALF. STANČIAUSKAS —
HEATING and COOLING
šildymui ir šaldymui įrengimas
7304 So. Rockwell Street
CHICAGO 23, ILL.

SIUVIMO MAŠINOS

Bernina • Elna • Pfaff • Necchi
White • Domestic • Kenmore •
New Home • Free Westinghouse •
Viking • Adler • Singer, etc.
Ir visos japoniškos gamybos.
Taisome, parduodame ir nuomojame
prieinamomis kainomis ir sąlygomis.

Darbas greitai ir sąžiningai. Turime dalis, pataikomas pagal skonių kabinetas. Apatnuojame Chicagoje ir priemonėmis.

ARVYDAS M. DIKINIS
5654 So. Hermitage, Chicago, Ill.
Telef. — 737-5886
Wholesale and Retail

PELNYKITE

Dividendus Kelvirčiais
VISMOS TAUPYMO SĄTOMS

TAIP... pas mus Jūs turite pasirinkimą įvairių taupymo sąskaitų atitinkančių Jūsų reikalavimus...

ATVYKITE TUOJ PAT

Dividendai išskunamiu paštu
kelvirčiais
INVESTMENT sąskaitoms.

Indėliai apdrausti iki \$10,000.00
Federalinės Valdžios įstaigos.

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSN
1447 S. 49th St., Cicero 50, Ill.
NEMOKAMA VIETA AUTO-
MOBILIAMS
Telefonai: 656-6330 ir 242-4395
Joseph F. Gribskas, Exec. Sekr.

Igo termino paskolos perkant namus. Jokių bandų už prieš terminą atmokėtas paskolas.

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas
Apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Ill.

CONTRACTORS

VACYS
CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI,
KOMERCINIAI,
MEDICINOS IR
KITOKI PASTATAI

2501 West 69th Street
HE 4-7482 436-5151

STANKUS

CONSTRUCTION CO.

Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinių projektų.

Ofiso ir namų telefonas:

PRospect 8-2013
7203 S. Western Ave.
Chicago, Illinois 60636

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymo boilerius. Turime leidimus dirbti mieste ir užmiestyje. Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokami.

DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
Telefonas VI 7-3447
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

HEATING CONTRACTOR

Statome šilto oro pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėdinimus. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujose namuose.

CICERO HEATING AND SHEET METAL
2431 So. Kedzie Avenue
Chicago 23, Illinois
Ofiso tel. 277-1442
Juozas Zemaitis OL 6-0412
Victor Skade ST 8-9272

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ir kitas kraštas.

P. NEDZINSKAS, 4065 Arche
Chicago 32 Ill. Tel. YA 7-5996

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS

Vidurių ir lauko darbai
REKAMANTAS DIKINIS
Tel. 735-7358
3613 W. 66th St. Chicago, Ill.

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite

už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95 Street,
Chicago 42, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

A. ABALL ROOFING

Darbiai prie 50 metų

STOGŲ DEGRIMAS IR RINOS

Mes taisome, dažom rinas, nutaikuojame vamzdžius ir ištepame smailę idų liegiam naujomis: naujos rinos įtaiso iš nerūdijančio metalo, kurio nereikia dažyti. Plokių ir šiekėlių stogų taisymas, perdažymas, smailinimas ar naujai uždenimas. Kaminalai ir „smokestack“ per taisinami — „tuckpointed“ Mes atliekam aukso dažymą, mūrų užtaisyimą — tuckpointing ir cemento darbus.

Pilnai apdraudę. Darbas garantuotas. Nemokamas įkainavimas. Atlaikoma visa laika

Kambaitė: LA 1-6047 — RO 2-8778

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijos, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekamadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val po pietų. Parduodams: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalus kreiptis į Baltic Florist — Gėlių bei dovanų krautuve, 502 E Broadway, So. Boston. Telefonas: RA 8-0485. Pap. užsakymai: „Draugas“

REAL ESTATE

NAMAI IR ŽEMĖ PARDAVIMUI

Mūr. būg. 6 kamb. 3 mieg. skiepas, pastogė, garažas, karštų vandens, šilumos, Brighton Parke. Nebrangus.

Mūr. 3 butai po 6 kamb., kiekvienas butas atskirai šildomas, geri aluminijaus langai, didelis skiebas, geros pajamos ir puikus butas savininkui, skubame parduoti, laukiamas pasiūlymo. Brighton Parke.

Mūr. 4 butai, dvi dirbtuvės ir taverna 65 & Western, geras investicijos. Pirkti ar mainais į mažą namuką.

Mūr. 10 butų po 3 1/2 kamb. kiekvienas.

vienas, Marquette Parko rajone. virš 12,000 pajamų, mažos išlaidos išlaidos.

Mažas namukas su maisto krautuve Brighton Parke. Pigiai pirkti, gerai gyvensti. Paskambink šandien.

Kam fabrikė? — Maisto krautuve, puikiai vedamas biznis. Ištviskoje aplinkoje, nebrangūs nuomos sutartys, pirkti ar būti partneriu su atitinkamu įnešimu.

Turime visokių dydžio vieno buto, 2 butų ir kitokių namų ir būdų, parpiname visų rūšių draudimus, turime notaro teises.

SIMAITIS REALTY & INSURANCE

2737 West 43rd Street

Tel. CL 4-2390

63 ir Western apyl. Biznis ir 3 butai. Geras mūras, nauja elektra. Pirkite nebrangiai.

6 ir 7 kamb. mūr. Naujas šildymas. 3-jų miegamųjų, kokių plytelių. Prie Maria High. \$27,500.

Tik pusė bloko nuo parko. 3 butų mūras, alumi. langai, garažas. Kaina tik \$28,200.

1 vakarus nuo M. p-ko Ultra modernus 3-jų miegamųjų. Tik 5 m. mūras. Garažas. 30 p. sklypas ir daug priedų. Tik \$21,500.

1 vakarus nuo Damen. 6 kamb. ultra modernus, 12 metų mūr. 2 vėjos, central vėsinimas, puikiai įrengtas rūšys, 2 maš. mūr. garažas. Įvairavimas iš gatvės, 50 p. sklypas. Kaina \$22,500.

65-os ir Francisco apyl. tvirtu mūr. 6 kamb. bungalow. Naujas karštų vandens šild. Nauja elektra, alumi. langai. Tik \$17,900.

Kas nori gyventi užmiestyje ant platus sklypo? 6 kamb. 10 metų mūr. rezidencija. Prijungtas garažas. 2 vėjos, šildymas, ir kiti priedai. Kaina \$21,500.

Pirmą kartą skelbiame. Apykaujamas namas (expandable), mūr. 2 vėjos, šildymas, įvairavimas, daug priedų, M. p. Pirkite nebrangiai.

Ant didelio sklypo tik 3 metų labai modernus 19 apartmenų mūras. Kaina tik 6 1/2 karto metinių pajamų.

Netoli M. p-ko, mokyklos, 1 1/2 a. modernizuotas namas. Savininkui 5 kamb. ir 375 pajamų. Kaina \$21,500.

Nasle skubiai parduoda apykaujantį namą — krautuve ir 2 didelius butus. M. p. Pirkite nebrangiai.

3 po 6 kamb. de lūkst. ultramodern. M. p-ko gražiausioji vieta, 2-3-jų metų mūras, 2 a. šoninis įvairavimas. Tel. 444,000.

5 miegamųjų mūras. Plytelių vonia ir virtuvė. Kilimai. 2 auto. garažas. Netoli mūr. įstaigos. \$18,000.

2x5 kamb. mūr. 30 p. sklypas. 2 a. naujas garažas. Labai geroje vietoje. M. p-ko. Tik \$23,000.

Ant 40 p. sklypo 5 1/2 kamb., tik kelių metų mūras, dideli gražūs kamb., kilimai, į pietus nuo M. p-ko. Nebrangiai už \$22,000.

4 butų mūras. Nauja šiluma. mūr. garažas, netoli parko, M. p-ko. Tik \$44,000.

14 butų. 2 aukštų mūras, geros pajamos. Savininkas duoda paskolą M. p-ko. \$6,000.

Prie pat parko 2x5 1/2 kamb. Tik 10 metų. 2 atskiri šildymai, alumi. langai, 2 a. garažas. M. p-ko. Tik \$23,000.

NERIS REAL ESTATE

6924 S. Western Avenue

Telef. 471-0321

Patikimas. Pigus. 2 butų med. 45 p. lotas. Naujas šilumos šildymas. 64 ir Pulaski. \$17,000.

Chicagoje mišiam Brighton pk., švarus 12 apart. mūr. plat lotas. nauj. gazo šildym., virš 12,000 nuomos, kaina — 6 kartų nuoma.

Ir vėl... Brighton, p-ke, biznis mūr. erdus butas, modern frontas, 47-ta ir California, apie \$14,000.

Zūrėkite 4 but. mūr.; 5 ir 4 kamb. butai, apie \$6,000 nuomos, \$45,000. 3200 lotas, apie 30 pėd. Marquette pk., 2654 W. 69 St. yra garažas.

2 aukšt. med. 3 but. ir biznis, 50 pėd. lotas, atskir. šildym., arti mūrų, \$19,000.

3 but. med., apie \$2,000 nuomos, smagus pirkiny už \$12,700.

7 m. 5 1/2 kamb. mūr., 2 auto. garaž. anumi. langai, kilimai, vir. krosnis, arti mūrų, \$20,000.

2 but. med. 6 ir 4 kamb., 2 auto. garažas, namas kaip seklyčia. \$21,000.

Arti „Draugo“, 18 m. 5 kamb. gražus mūr. gazo šildym., įmokėti \$20,000. Kaina 11,400.

Prašome pas mus tetratiti dėl visokių namų ir nejudomo turto.

K. VALDIS REAL ESTATE

2458 West 69th Street, RE 7-7200 ar RE 7-8534

2-4 med. po 3 mieg. Naujos rūšys, spintelės, ir sėdima. Pajamos rūšys. Centr. šild. 2 maš. gar. žemi takai. Kaina tik \$15,400. Vieta — Brighton pk.

3 ir 4 ir 1-6 puikus mūras Brighton pk. Pinal modernizuotas. Nauja Centr. šild. gazo. 2 maš. mūr. gar. Geros pajamos. Prašo \$23,600.

Luxus 5 metų mūr. rezidencija Gage pk. dideli kamb., daug įvair. priedų, garažas. Reikia pamatyti.

Taverna — valgykla, geroj pietvakarij miesto daly su mūr. namu, duodačiu \$4,800 pajamų metams. Biznis pajamos \$55,000. Viskas \$27,000. Per tris metus pinigai grįžta.

Maisto krautuve Brighton P. gerai veikiantis biznis per 30 metų, med. 6 kamb. namas ir 30 p. tuščias sk. grėta. Reikia pamatyti.

Maisto - gerinti didelį krautuve Gage P. - įventoriūm ir prekėmis Biznis apyvarta \$200,000. Skam. oink.

ŠIMKUS Real Estate — Notary Public

4259 S. Maplewood Ave., Tel. CL 4-7450 arba YA 7-2046

Mūr. 7 kamb. ir butas rūšys, garaž. 30 p. lotas. \$16,500.

Lietuvės moko amerikiečius mokytojus

Vaikų psichologijos specialistas — apie mūsiškes

Dvi lietuvės, neįsijusios mokslų šio krašto mokyklose ir dar nenugalejusios visų anglų kalbos sunkumų, yra pakviestos padėti paruošti amerikiečius mokytojus, ir tai ne eilinius, o jau baigusius kolegijas, po kelių metų mokytojavusių; kai kurie iš jų jau turi magistro laipsnį, o viena — net daktarės laipsnį. Visuose juose yra vienas bruožas — jie aukštai vertina Montessori auklėjimo metodą, nori pasirodyti patys dirbti šiuo metodu, lanko tam suorganizuotus specialius kursus, veikiančius The Alcuin School, 965 Lake St., Oak Park.

Labiausiai patyrusios gal net visose JAV-se

Čia ir pakviestos dirbti mūsų lietuvaitės: Marija Varnienė ir Domutė Petrutytė. Jos vadovauja vienai vaikūčių klasei, praktikoje demonstruodamos darbą montessoriniu metodu, o taip pat duoda teoretines paskaitas. Joms čia dar talkina jauna lietuvaitė Marija Norusytė.

Mokyklos administratorius Charles E. Munat, baigęs Lojolo universitetą, atsilankiusiam "Draugo" redakcijos nariui pasakojo, kad šioje mokytojų mokykloje dabar turima 35 auklėtiniai, jau su aukštųjų išsilavinimu. Paklaustas, kaip jie ryžosi tų mokytojų paruošimui pakviesti ir dvi minėtas lietuvės, Ch. Munat pasakoja:

— M. Varnienės ir D. Petrutytės reputacija aukšta. Tai labiausiai patyrusios Montessori sistemoje mokytojos visuose vidurvakariuose, o gal net visose JAV-se. D. Petrutytė mūsų šioje mokykloje laikoma svarbiausia mokytoja. Studentės, stebėdamos jos darbą, priejo šios išvados. Taip pat ir M. Varnienė, ir dail. Ad. Varnas davė mūsų mokykloje paskaitų. Jos buvo geros. Šiuos kursus lankančios mokytojos žavisi, kaip M. Varnienė, nevartodama anglų kalbos, taip puikiai dirba su vaikais. Turime M. Varnienės ir D. Petrutytės šią vasarą, tikimės turėti jas ir toliau. Stebėjimas jas sėkmingai dirbant įtikino jų sugebėjimais. D. Petrutytė į savo klasę, su kuria kurstantės stebint atlieka darbą pagal Montessori sistemą, priėmė bet kokius vaikus, kokius tik davė. Tarp 20 jos globojamų vaikų yra ir peraugusių reikiama amžių, 2 su sužalotomis smegenimis. Tačiau Petrutytė su jais dirba nuostabiai gerai, ir tai parodo, kokios jos geros mokytojos. Jų paskaitos kursų lankytojų tarpe taip populiarios, kad studentės pasirūpino, jog jos būtų išspausdintos. Kursų vidury mes anketos būdu paklausėme savo studentų, nepasiskaitant savo vardo, konfidencialiai pareikšti savo nuomonę. Ir D. Petrutytė susilaukė labai aukšto įvertinimo.

Vaikų psichologijos specialisto žodis

Vyriausios šios, sakykime, Montessorinės mokytojų seminarijos vadovu yra De Paul universiteto pedagogikos profesorius Urban H. Fleege, daugelio studijų ir knygų autorius, vidurvakarių televizijos (iš lektuvų) mokytojas, daugelio mokslų žurnalų bendradarbis, studijas gilinęs Europos universitetuose.

Paklaustas apie lietuvių darbą jo teigiamai Montessorini mokytojų paruošimo įstaigoje, prof. dr. Fleege aiškino:

— Mes pažinome, kad D. Petrutytė ir M. Varnienė yra labiausiai patyrusios Montessori metode. Pažinavau jas trejų pasakutinių metų bėgyje ir jaučiu jomis didelį pasitikėjimą. Mano specialybė — vaikų psichologija. Stebėjau minėtų lietuvių darbą, sekiau jų suruoštą klasės demonstraciją pas lietuvių jė-

zaitis ir pamaciau, kad jos pelno didelį pasitikėjimą. Vaikų psichologijos ir auklėjimo srityje dirbu 27 metus. Pažįstu teoriją, bet mažiau esu susidūręs su praktika, o jos mus kaip tik šioje srityje papildo. Jos pasižymi kantrybe, suprantą vaiko psichologiją, pažįsta Montessori darbo metodus. Modernieji tyrinėjimai universitetuose atveda tai, ką Montessori susekė savo įvalgumu. Tikiu, kad modernūs tyrinėjimai padeda Montessori metodą išplėsti. D. Petrutytė mūsų mokykloje yra viena pagrindinių asmenų. Mes pasikvietėme ją padėti mums vadovauti praktikos darbams.

Amerikietės mokytojos apie lietuves

Besikalbant su prof. Fleege, atėjo pertrauka. Iš klasių pradėjo eiti mokytojos, tapusios studentėmis, kad pasisavintų Montessori metodą. Sustojame būrelin su jomis: Mary Ann Mitchell — jau 3 metai mokytoja, Gwen Mollison — negrė, 10 metų mokytojavusi, Lu W. Pillar — ruošiasi būti mokytoja, Mary C. Henneberry — ruošiasi magistrės laipsniui, sesuo Cynthia, dominikonė. Jos pasakoja, kokių gilių išpūdį joms daro tų lietuvių darbas: moka išsiskirti vaikuose savęs kontrolę. D. Petrutytė savo paskaitose visada pasirodusi, jos dėstymas paremtas praktika, turi savo metodą ir jį perteikdama pagrindžia, kodėl taip reikėtų laikytis. Ji su pašaukimu vadovauja vaikų grupei. Iš jos darbo matyti pagarba vaikui, gilus vaiko pažinimas. Jos dirba tyliai, seka vaikus, vaikų neverčia, koki nors daryti, o sugesti juos ir kartu su jais dirba. Pažįsta ir myli vaikus.

Šiltas jausmas kutojo širdį, girdint amerikietes mokytojas kalbant apie mūsų lietuves. Dar mieliau buvo išgirsti, kad dėl jų užangazavimo dabar varžosi šie Alcuin mokykla Oak Parke ir kita tokia Wilmette.

Tuose rūmuose sutikta Amerikos lietuvė Evelyn Oželienė gerėjusi, kad kai jos mažasis Kaziukas šeštadieniais lankė M. Varnienės-D. Petrutytės vedamą darželį, jame išaugo susidomėjimas mokslu, pamėgimas lietuviškos kalbos. Vienu kartu susėdus prie stalo jis pats sušalvo sukalbėti maldą ir tėvai džiaugėsi jame bręstančia rimtesne dvasine mintimi. O kartą, nuvažiavus prie dr. Oželio kapo, berniukas pradėjo kalbėti "Sveika Marija". Tėvams tai beveik ašaras spaudė. J. Pr.

Mrs. Everett Alvarez Jr., ištėkėjusi prieš 7 mėnesius, sėdi savo name San Jose, Calif., sužinojusi apie savo vyro (dešinėje) dingimą šiaurinio Vietnamo bazių bombardavimo metu. Jo lėktuvą numušė raudonieji vietnamiečiai, o jis, sakoma, patekęs į šiaurės vietnamiečių komunistų nelaisvę. (UPI)

BALTŲJŲ RŪMŲ "PILKOJI EMINENCIJA"

Savaitraščio "Week" pranešimu, šiuo metu įtakingiausia asmenybė Baltuosiuose Rūmuose, nekalbant apie prezidentą Lyndon Johnson, yra Jack Valenti, 42 metų. Oficialios jo pareigos — specialus patarėjas su 20,000 dolerių metinės algos, bet praktiškai jis yra prezidento šešėlis, patikėtinis sekretorius ir net kambarinis. Net nežinoma tikrai, kada jis miega, nes dirba iki vėlaus vidurnakčio ir 6 val. ryte jau žadina prezidentą keltis. Į jo pareigas įeina ir patiekalų prezidento pusryčiams sudarymas; jis pusryčiauja kartu su prezidentu, į-

teikia jam laikraščius, kuriuose būna jo paties sukomponuoti straipsniai, jis priima ir atlieka visokius tarnybinius, pusiau tarnybinius ir visai privačius reikalus. Valenti neatsitraukia nuo savo bosų net per jo kasdieninį maudymąsi baseine.

Valenti, neseniai baigęs 42 metus, yra italų kilmės, jo senelis imigravo į JAV 19 šimtmečio gale, o jo pažintis su L. Johnsonu prasidėjo nuo 1956 metų. Asmeninis prezidento draugas senatorius Albert Thomas sako, kad Valenti turi šim-

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. FRANK BULAW

Šiandien, rugpj. 12 d., sukančia vieneri metai, kai negailestingoji mirtis paėmė mūsų vyrą ir tėvą savo globon.

Tuščios ir neskaisios liko mūsų dienos be brangaus vyro ir mylimo tėvo, kuris dabar amžinai ilsisi.

Atminčiai šios liūdnos sukakties vakar, rugpj. 11 d., už jo sielą buvo atliktos šv. mišios šv. Jurgio par. bažnyčioje.

Nors mes turime daug gražių atminimų mūsų brangiausio turto, Frank Bulaw, tačiau niekas nebegali užimti jo vietos mūsų mintyse ir širdyse. Išėjus amžinoj ramybėj brangus vyras ir vaikų tėvelis.

Nulūdę: žmona Marie, vaikai Marsha ir Dorian.

A. + A. JONAS KUČAS KUCHIS

Gyveno Schneider, Indiana. Mirė rugpj. 9 d., 1964 m., 3 val. popiet, sulaukęs senatvės.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskrities, Smilgių parapijos, Gilbonių kaimo. Amerikoje išgyveno 55 metus.

Pasiliko dideliame nulūdime pusbroliu Jonas Andrešius, pusseserės Elzbietai vaikais su šeima; gimė Irene Mariotai su šeima, gyv. Cleveland, Ohio, kiti gimė, draugai ir pažįstami.

Priklausė Chicago Lietuvos Draugijai ir S.L.A. 284 kuopai.

Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudminio koplyčioje, 3319 So. Lituania Avenue. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 13 dieną. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę lieka: Giminės.

Laid. direktorius Jurgis F. Rudminas, Tel. YA 7 1138.

taprocentinį prezidento pasitikėjimą ir prezidentas jį vadina "faktišku viceprezidentu".

Gs.

Nepykti, kai reikia — nuodėmė, bet pykti, kai nereikia ar daugiau kaip reikia — dviguba nuodėmė.

— Sv. Bernardas

MICHAEL DUNSKIS, SR.

Gyveno 4329 S. Hermitage Ave.

Mirė rugpj. 10 d., 1964, 5:30 v. v. sulaukęs 62 m. amž.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių apskr. Žagarės parapijos.

Amerikoje išgyveno 60 m.

Pasiliko dideliame nulūdime žmona Josephine (Bremner), 2 sūnūs: Michael, Jr., ir Thomas.

4 dukterys: Antoinette, Catherine, Christine ir Joanne, brolys Ben, jo žmona Helene, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks ketv. rugpj. 13 d., iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į St. Rose of Lima parapijos bažnyčią, 48th ir Justine St., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: žmona, sūnūs ir dukterys.

Laidotuvų direktorius J. P. Eudeikis, YA 7-1741.

DRAUGAS, trečiadienis, 1964 m. rugpjūčio 12 d.

VITALIJAI BALEIŠYTEI,

jūs tėvui

A. + A. JONUI BALEIŠIUI

mirus, gilią užuojautą reiškia

Chicago Lietuvos Fronto Bičiuliai

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. G.Rovelli 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero, Townhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIOSKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAJONAS VESTA

REpubl. 7-9000 REpubl. 7-8601

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

TRYŠ MODERNIOSKOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG NUG MR. NELSON SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Viesame Mieste

Tel. — Cedarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIAI

Gedulingos gilių dū vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų pagalbų

2445 WEST 63RD STREET

Tel. FR 8-6833 FR 8-6834

Laidotuvių Direktorai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANIA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANIA AVE. Tel. YArds 7-1138—1150

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. Draugą.

Mielam bičiuliui

A. + A. J. BALEIŠIUI mirus, žmoną Amalią, dukrą Vitaliją ir sūnų Alfonsą nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Irena ir Algis Regiai.

23 M. MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. Domininkas Balis

Gyv. 6558 So. Morgan Street

Gimė Lietuvoje, kilo iš Šiaulių apskr., Lazūnos par., Purplų k.

Jau suėjo dvidešimt treji me-

skyre iš mūsų tarpo mylimą vy-

ta, kai negailestinga mirtis at-

arą ir tėvą, kurio netekome 1941

metų rugpjūčio 10 dieną.

Palaidotas šv. Kazimiero ka-

pinės rugpjūčio 13 dieną.

Nors laikas tęsiasi, bet mes

jo niekada negalėsime užmiršti.

Lai gailestingas Dievas suteikia

jam amžiną ramybę.

Už jo sielą užrašytos šv. Mišios rugpjūčio 13 d., 7:45

val. ryto šv. Jurgio parapij. bažnyčioje ir 6:30 val. ryto St.

Bernardinė bažnyčioje, Evergreen Parke.

Maloniai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįsta-

mus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti

už a. a. Domininko Balio sielą.

Nulūdę: žmona, sūnūs, marta, anūkai ir kiti giminės.

APLINK MUS

× Kun. Vincas Parulis MIC, (Niagara Falls), kun. Jonas Savukynas, MIC, (Aušros Vartų par. klebonas) ir kun. Stasys Saplys, MIC (Marijonų seminarijos viršininko pavaduotojas) rugpj. 13 d. švenčia 20 metų kunigystės sukaktį.

× Mokytoja Renata Makštutytė, dr. Juozas ir Irenos Makštutų, gyvenančių Oak Lawn, Ill., duktė, kartu su savo kečionės drauge, mokytoja Donna Finnucan, buvo šv. Tėvo primta audienčioje šiomis dienomis Castlegandolfo, Popiežiaus vasarinėje rezidencijoje netoli Romos. Tęsdama savo kelionę po Europą, automobilium, išvyko dabar į Austriją, Vokietiją ir Prancūziją. Žada į Chicago parskristi rugsėjo 5 d.

× Alice Staselūnaitė-Lopez, Miami - Dade Junior kolegijos profesorė, trims savaitėms yra atvykusi į Chicago ir lanko Illinois universiteto psichoterapijos kursus. Iš visų JAV suvažiavusių kursų lanko 24 studentės; atrodo, kad ji yra vienintelė lietuvė. Dėstytojai yra ne tik iš Chicago, bet ir Rutgers universiteto. Apsigyvenusi Illinois universiteto bendrabutyje, Alicija yra Amerikos lietuvaitė, kilusi iš Waterburio, Conn. Aukštuosius mokslus ėjo Connecticut universitete ir baigė Columbia universitetą, New York. Jau treji metai kai dėsto ligoninių slaugomos dalykus Miami - Dade kolegijoje. Alicija yra našlė, bet rūpestingai auklėja savo vaikus. Sūnus Pilypas mokosi Marianapoly, duktė Loretta buvo pas Putnam seselės, o dabar lanko Madonna akademiją Hollywood, Fla., o antra duktė — Julijona — lanko Barry kolegiją (dominikonų) Miami, Fla.

× Knygai "Nepriklausomai Lietuvai" paremti nauji mectatai: D. L. K. Kestučio kuopa Wisconsin — \$100, Martyno Jankaus šaulių kuopa Brocktone, Mass. — \$50 ir St. Jakubickas — \$25.

× Sv. Jurgio parapijos šv. Vardo d-jos golfo diena įvyksta rugpjūčio 16 d. Acacia Country klube.

× Californijos universiteto biblioteka "Draugo" dienraščio prašė siųsti visus naujus grožinės literatūros leidinius.

× "Tėvynės Zvaigždutės" redaktorius J. Plačas išvyksta 3 savaitėm atostogų. Aplankys Kanadą ir New Yorką. Medžiagą "Tėvynės Zvaigždutei" siųskite ir atostogų metu, bus kas priima. Redaktorius grįs rugsėjo 1 d.

× Tik paklausyk ir tamsta sutiksi, kad nėra geresnės nešiojimo FM radijo, kaip Telefunken. Pasiklausyk Gradinco radiją, stereo Hi Fi ir TV krautuvė, 2512 W. 47th St., tel. FR 6-1998. (sk.)

× Union Pier arti prie ežero išnuom. butai vasarajimui — 2 mieg. su virtuve ir salionu. \$45 sal. Telef. Chicago VI 7-7457, po 6 v. vak. (sk.)

× Krepšinio rinktinės išvykos vadovas Valdas Adamkavičius, svarbių tarnybinių pareigų vertiamas, grįžo iš Australijos keleto dienų anksčiau. Prieš išskrisdamas į JAV V. Adamkavičius aptarė ir susitarė drauge su vietiniais lietuvių sporto vadovais rinktinės paskutinių viešėjimų Sydnėjuje programą. Grįžęs į JAV rinktinės vadovas nutarė su priėmimo komiteto pirmininku L. Griniumi rinktinės pasitikimo Los Angeles mieste programą.

Krepšinio rinktinė, po 1 dienos poilsio Havajuose, atskrenda į Los Angeles rugpjūčio 14 d. 5 v. p. p. į Chicago O'Hare aerodromą rinktinė atskrenda rugpjūčio 15 d., šeštadienį, 3 v. p. p. Po pagerbimo vakarienės, kuri įvyks tos pat dienos vakare, rinktinės nariai išsikirstys į namus.

× Alice Stephens "vasarinių" mokinių rečitalis įvyksta šį penktadienį, rugpj. 14 d. 7:45 val. v. Nelson Hall, 7 aukšte, Chicago Conservatory kolegijoje, 64 East Van Buren St. Klasėje dalyvavo 44 dainininkės ir 24 iš jų pasirodys rečitaly kaip solistės ar duetose, trio ir chore, publikai, susidūciai iš tėvėlių ir draugų. Kviečiami visi, kurie do misis jaunų solisčių daina. Įėjimas nemokamas. Lietuvaitės, kurios dalyvaus programoje yra šios: Leonilla Makutis, Diana Grisis, Lucija Buivydas, Mary Clark, Alma Liudžius, Dolores Stulga, Linda Lange, Alice Vasaitis, Margaret Venckus, Gražina Grybas, Joyce Norbuth, Paula Ruibis ir Celeste Rymas.

× Moterų sąjungos 50 m. jubiliejaus knygos komisija darbuojasi, kad viską tvarkingai sudarytų. Komisijos pirm. yra Danna Žilis, jai padeda Dale Murray, Victorija Leone, Marie Kase, Ursulė Daukantas, Matilda Paulukonis, Antonia Wackell, Nellie Sinkovich. Džiugu, kad mūsų sesės sąjungietės, jaunosios kartos veikėjos, taip vieningai darbuojasi.

× Elena Kučūnienė ir P. Vaitaitienė jau trečietai parodys savo siuvinis Matulaičio Sėnelių Namų statybai paremti ruošiamoje Madų parodoje, rugsėjo 27 d. (pr.)

× Dr. V. Balčiūnas, krepšinio išvykai paremti paaukojo 10 dol.

× Aurelija Stengvilienė, gyv. Elizabeth, N. J., pora savaičių svečiavosi pas dukrą Vandą Gusarienę Brighton Parke. Ji yra "Draugo" ilgametė skaitytoja, ypač domisi Socialinio draudimo ir darbo skyriaus rašiniais.

× Monika ir Antanas Balčyčiai savo trijų savačių atostogų praleido Californijoje. Pamatė daug įdomių vietų, sutiko seniai matytus draugus. Ypač negali pamiršti ir su dėkingumu mini patirtą didelį nusiūduimą bei vaišingumą Janinos ir Jono Puškorų šeimos, taip pat Antaninos Liudžuvienės ir Ados ir Viktoro Rozenblatų, kurie gyvena Los Angeles ir apylinkėse. Buvo nuvykę į San Francisco ir San Jose miestą, lankė Praną Grusą ir labai maloniai laiką praleido jo šeimos globoje. Dabar sugrįžo į Chicago prie savo pareigų.

Springfield, Illinois, įvyko agrikultūros eksporto patariamojo komiteto surengta konferencija, kurioje dalyvavo iš 38 kraštų atstovai, tarp jų 51 konsulas ar vicekonsulas. Suvažiavimo dalyviai buvo svečiai gub. Otto Kerner ir agrikultūros direktoriaus Schneider. Su Illinois agrikultūros departamento direktorium Schneider Lietuvos gen. kons. dr. P. Daužvardis.

CHICAGOS ŽINIOS

ZVAIGZDĖS DANGUJE

Šią savaitę kas vakarą dangaus stebėtojai galės pamatyti eibę švytstančių žvaigždžių, liekanų iš kometos, kuri praskriejo žemę 1962 metais. Jos vadinamos Persėjidos meteoritais. Jeigu nebus apsiniaukę, geromis akimis bus galima pamatyti apie 50 tokių švytstančių ir skriejančių žvaigždžių kas valandą.

ŠIOS SAVAITĖS KONCERTAI

Koncertai, prasidėję 8 v. v., kur įėjimas nemokamas, šią savaitę įvyks Grant Parke trimis dienomis. Trečiadienį bus galima išgirsti Mendelsono Italiską simfoniją, Strausso Burleske, Rachmaninoffo Rapsodiją, ir Čaikovskio Capriccio Italien. Penktadienį programoje bus Beethoveno Concerto nr. 3, Čaikovskio Simfonija nr. 5, ir ištraukos iš Berlioz Benvenuto Cellini. Svečias solistas bus pianistas Jerome Lowenthal. Šeštadienį bus koncerto. Šiom dienomis ir sekmadienį, kada įvyks baletas vakaras, dirigentas bus Kenneth Schermerhorn. Šokėjais bus Marina Svetlova, ir Oleg Brianskis. Šeštadienį apie 50,000 žmonių dalyvaus 35-ame metiniame mu-

× Lietuvių demokratų lygos vardą jos pirm. adv. Charles P. Kal, vicepirm. dr. K. Sidlauskas, vykd. sekr. arch. A. Krelis ir Vidurinių valstijų pirm. K. Žirgulis parašė raštą - rezoliuciją demokratų partijos vadovybei, kurioje prašo, kad jų partijos platformoje būtų prisiminta Lietuva ir kiti pavergti kraštai; kad būtų įgyvendinta prez. W. Wilsono paskelbta deklaracija — tautų apsiprendimo teisė, didelės ar mažos tautos turi būti nepriklausomos. Tokio turinio raštai išsiųsti prez. Johnsonui, Senatui ir Paul Douglas, Chicago sen. R. Daley ir kitiems aukštiesiems demokratų pareigūnams.

× Katalikų gydytojų korp. Gaja, per pirm. dr. K. Pemkų, paaukojo Dainavos stovyklai 100 dol.

Stasė Semenienė su viešnia iš Kanados Regina Šepetienė

zikos festivalyje Soldiers' stadijone.

IKRITO STOGAS

Buhai Mfg. kompanijos pastatas, 3743 W. Belmont av., užsidėję ir gaisro metu įkrito stogas. Ugniagesiams nebuvo leista įeiti į vidų, nes bijota, kad ir sienos galėtų ant jų užgrūti. Nuostolių padaryta apie \$50 tūkstančių.

SESUO AR BROLIS?

William Butterfield, 36 metų, iš Princeton, Ill., yra pirmutinis vyras baigęs Illinois Masonic ligoninės gailestingų seserų ir rentgeno technologijos mokyklą skyrius. Mokslus baigė Chicagoje.

VIEŠNIA IŠ KANADOS

Regina Povylitė - Šepetienė iš Red Deer, Albertos (vakarų Kanados) atvyko į Chicago pas savo gimnazijos mokytoją ir vicedirektorę Red Deer mieste. Pasakoja, kad Albertoje katalikų mokyklos yra vyriausybės subsidijuojamos. Katalikų mokyklos yra globojamos taip pat, kaip ir valdinės. Pasakoja, kad Albertoje lietuvių nėra daug, bet Edmontone kun. Jurkšo pastangomis buvo pastatyti bendruomenės namai ir įrengta koplyčia. Dabar visą parapiją perėmė kun. Iz. Gri-gaitis.

Regina Povylitė - Šepetienė yra kilusi iš Kėdainių ir ten baigusi gimnaziją. Jos tėvelis buvo Kėdainių burmistras. Studijavo Kauno universitete, o baigė Vilniuje humanitarinius mokslus. Albertos universitetas jai pripažino bakalaures laipsnį. Vasarinėmis studijomis pasiekė antro pedagogikos bakalaures laipsnio.

Išleistas Lietuvių Mokytojų S-gos Chicago sk. Red. J. Plačas. Medžiagą siųskite: 7045 So. Claremont Ave., Chicago 60636, Ill.

SUVALKIJA (Sūduva)

Lietuvos plotai į vakarus nuo Nemuno vadinasi Suvalkija arba Sūduva. Visa šiaurinė Suvalkijos dalis yra lyguma. Žemė čia derlinga. Suvalkija dar vadinama Lietuvos aruodu. Pietinė dalis vadinama Dzūkija. Čia žemė ne tokia derlinga. Smėlynių lygumos, kalneliai ir ežerai. Platūs upių slėniai. Dzūkų kraštas pasižymi gražia gamta. Žmonės yra žinomi savo uždarmumu, neatvirumu. Jie labai mėgsta pasakas ir dainas. Turi daug gabumų menui. Garsiausias lietuvių dailininkas, taip pat ir kompozitorius, M. K. Čiurlionis yra kilęs iš Dzūkijos. Žymus muzikas V. Sasnauskas gimė Kapčiamiestyje. Poetas J. Aistis, rašytojas V. Krėvė Mikičiūnas yra gimę Dzūkijoje. Daugiausia jų yra kilę nuo Marijampolės apylinkių, bet nemažai ir iš kitų apskričių, kaip Vilkauskio, Šakių. Lietuvių tautos atgimimo patriarchas J. Basa-

Baigiasi atostogos, reikia skubėti pažuvauti!

Piešė Gintaras Plačas

navičius yra kilę iš šiaurinės Sūduvos. Taip pat tautos himno autorius V. Kudirkas; lietuvių rašomosios kalbos tėvas J. Jablonskis (Rygiškių Jonas), rašytojai A. Vaičiūnas, M. Gustaitis, V. Pietaris, vysk. A. Matulevičius ir daug kitų mūsų garsių asmenų yra kilę iš Suvalkijos. Marijampolė yra žymiausias Suvalkijos kultūros, ūkio, religinio gyvenimo ir švietimo židiny. Marijampoliečių šviesuo-

lių vaidmuo lietuvių tautos sąmonės kėlime yra labai didelis. Nepriklausomybės laikais Marijampolė pasilikio žymus švietimo centras ir lietuviškos kultūros tvirtovė. Ten yra Rygiškių Jono gimnazija, mokytojų seminarija, marijonų vienuolynas ir gimnazija. Tame vienuolyne buvo didžiausias Lietuvoje knygynas, kam buvo 30,000 knygų. Marijampolė didžiausios pirmuonės cukraus fabriku. Gražūs buvo geležinkelio stoties rūmai.

Suvalkų miestas mūsų istorijoje labiausiai žinomas todėl, nes 1920 metais spalių mėn. buvo pasirašyta lietuvių — lenkų sutartis, kuria buvo sustabdyti karo veiksmai ir nustatyta laikinoji demarkacinė linija. Šią sutartį po poros dienų lenkai suglaudė ir pagrobė mūsų sostinę Vilnių su plačiomis apylinkėmis.

Seinuose buvo dvasinė seminarija, moderni spaustuė. Seinu katedroje palaidotas yra vysk. A. Baranuskas.

Kapčiamiestis įkurtas karaliaus Zigmanto II dar XVI amžiuje. Šis miestelis pasižymi tuo, kad čia yra palaidota 1831 metų sukilimo karžygė Emilija Platerytė. Antkapėje yra toks įrašas: "Siela Dievui, o gyvenimą tėvynei".

Alytus turi garbingą praeitį. Pasižymi gamtos gražumu. Ties Alytumi Nemunas sudaro dailų vingį. Čia 1918 metais organizavosi pirmasis Lietuvos kariuomenės pulkas ir kautynėse ant medinio tilto žuvo pirmasis karininkas A. Juozapavičius. Alytus yra didžiausias plentų mazgas.

Vilkaviškis nepriklausomybės metu buvo gražiai susitvarkęs. Čia stovėjo artilerijos pulkas. Kudirkos Naumiestis randasi prie Šešupės ir širvintos santakos. Spaudos draudimo metu čia vyko gyvas tautinis judėjimas. Pavadinimas paimtas pagerbimui dr. V. Kudirkos. Jis čia ir palaidotas yra.

Kalvarija žinoma yra, nes buvo vienintelė Lietuvoje psichiatrinė ligoninė.

Janina Kolytė, "K. Donelaičio" Lit. mokykla

LIETUVOS SOSTINĖ

Vilnius yra Lietuvos sostinė. Sostinė yra tai miestas kuriame yra viso krašto valdžia. Tai didžiausias miestas visoj Lietuvoje ir gražiausias. Mieste yra daug gražių bažnyčių ir katedr. Skaitėm apie Aušros Vartus, Sv. Onos ir Bernardinų bažnyčias. Gedimino kalnė yra pilies griuvėsiai. Lietuva yra rusų užimta.

MAZA NELAIMĖ

Atvažiuojanti mašina staiga sustojo prie minios žmonių. Išlipo moteris ir klausia: — Kas atsitiko. — Čia tik ką buvo žemės drebėjimas. — O, ačiū Dievui, aš maniau, kad padanga sprogo! Vytas Mikaitis, "K. Donelaičio" Lit. mokykla

DAŠIA STEIMOKAITĖ

Sv. Jurgio lit. m-las IV sk. mok.

PAS TETĄ

Vieną sekmadienį nuvažiavo pas tetą Rožę. Ji daug ką turi, bet mums, vaikams, ge-

Jonas Minelga

KATINAS IR PELES

Slenka pelės, Prie pupelės, Pusrytėliai — reik užkasti! Nesukrimto Jų nei šimto, Kai Rainukas atsibastė.

— Ka sugausiu, Tuo pietausiu! — Gal juokaudamas suksiu, O pelytės Greitulytės Kur suskubo, ten paspruko.

Susiraukęs, Nusibraukęs, Asarė, Rainius mąsto: "Fu, tos pelės, Prie pupelės, Jų nei vilkas neįkastų!"

Meksikos meškutis. Molio skulpturėlė Rašutės Arbaitės, 8 m.

MANO ŽUVYTĖS

Vieną kartą, aš ir mano draugas, nuėjom į žuvų krautuvę. Mes apžiūrėjom visas žuvytes ir aš išsirinkau dvi. Pardavėja išėmė žuvytes ir sudėjo į plastikinį maišelį, kur buvo pripilta vandens. Žuvytes parsinešiau namo, atsinešiau žuvų indą, pripyliau vandens ir sulėidau savo žuvytes. Dabar aš jas maitinu kiekvieną dieną. Žuvytės linksmos nardo vandenį, o kai pasiekia indo dugną, akmenys skamba.

Rimas Genčius

Sv. Jurgio Lit. mokyklos V skyr. mok.

SALDAINIAI IR LAIKAS

Į saldainių krautuvę įeina 5 metų vyras.

— Du - duok mman saldainį, kad užtektų čiulpti ligi vakaro, — pareikalavo dėdamas ant stalo tris centus.

Ilgai paieškojęs pardavėjas jam paduoda.

— Ar negalėjai duoti didesnių? — Dabar dienos trumpesnės, užteks ir to čiulpti iki vakaro, — pasakė šypsodamasis pardavėjas.

— Servantas

Priešodžiai yra trumpos mintys sutelktos iš ilgo patyrimo.

Dabar visur karšta, kaip ir dykumoje. Piešė Rasa Matulaitytė